

Mitt livet

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING

BROMARV | EKENÄS | SNAPPERTUNA | TENALA

NR 4
2017

Visst finns det änglar ...
s. 6-7

*Advent & jul
i nejden*

Läs om:

Lyckan kommer,
lyckan går
s. 8-9

Bör noteras
vid möte!

s. 10-12

Det hände då
och det händer nu
s. 16-17

Detta med
LYCKA

s. 21

Johannes 15:5

Jag är vinstocken, ni är grenarna.
Om någon är kvar i mig och jag i
honom bär han rik frukt: utan mig
kan ni ingenting göra.

Dags att knyta ihop

Om en dryg månad är det dags att knyta ihop ett år. Som människor med ansvar har vi då nått ett delmål där vi kastar blickarna både framåt och bakåt. Vår samlade erfarenhetsbank är en produkt av det som varit men samtidigt en byggsten i det som skall komma. Vad har vi lärt oss? Vad vill vi ge vidare? Röjer vi vägar för nya släktled eller spränger vi broar?

Det år som nu håller på att bli fyllt har gett oss fler anledningar än vanligt att fira. Och firat har vi gjort, festligt men sansat. Femhundra år av framvuxen luthersk kyrka har fått god synlighet samtidigt som vårt fosterland firar fyllda hundra år och vi kollektivt uppmärksammat prisslappen på vår frihet. Bägge jubileerna har också valt att rikta en hel del fokus på det som förenar och leder framåt. 100-årsjubileet med temat Tillsammans och 500-årsjubileet genom att bland annat lyfta fram ekumeniken. För att nå framåt och bygga en bättre värld än den vi lämnar bakom oss behöver vi kunna samexistera under fredliga förtecken. Och inte bara det. Ska vi klara av att bygga en gemensam bättre värld behöver vi alla samarbeta, lära oss av varandras misstag, visa tolerans och dela med oss av förvärvat gott.

Jubileumsåret tar slut men reformationen fortsätter i dig och mig. Det är vi som bevarar, nyskapar och för vidare goda traditioner. Allt hållbart börjar i det lilla. Det är där det är lättast att öva sig. Fredliga levnadsregler, respekt och hänsyn i vardagslivet är det bästa murbruket i bygget när man vill få till en god livsgrund.

Reformationen
fortsätter i dig
och mig

Vår kristna jultradition handlar om fred, i smått och stort. Mycket i vårt samhälle vilar fortfarande på kristen etisk grund, något de flesta är nöjda med utan att ens reflektera över ursprunget. När jubileumsåret går mot sitt slut och finländarna nu skall fira sitt självständiga lands etthundraförsta jul tänker jag mig att det rätt långt är med samma tankar och prioriteringar som i fjol. Till det inre förändras människan långsamt även om trenderna växlar snabbare än förr. Samma grundbehov styr vår dag och samma slags begär snärjer som för hundra år sedan.

Bland artiklarna i tidningen bjuder vi denna gång på läsning om balansen mellan behov och begär. Inte som ett höjt pekfinger utan som någonting att begrunda, utveckla. De tio budorden är inte passé. De är inte så dumma när man trängt förbi det befällande tonläget och gett innehållet en konkret betydelse i det egna livet.

Vår kristna julberättelse handlar om kärlek. Både i smått och stort. I det lilla är vi alla mer eller mindre sårbara barn som längtar efter att bli sedda. Julevangeliet öppnar upp för budet om Guds kravlösa kärlek till människan men det är ingen lätt berättelse att ta till sig. Läs mer om skribentens reflektioner kring detta på sidorna 16-17.

På sidorna 8-9 reflekterar vi över det värdefulla och nödvändiga i goda berättelser, på sidorna 10-12 över vikten av att uppmärksamma varandra varje dag.

Som vanligt till jul presenterar vi flera alternativa sätt att ge julgävor (sid. 18-20), vilket tangerar den korta artikeln om lycka där skribenten också kommer fram till en möjlig slutsats (sid. 21).

Och slutligen – i tidningen hittar du alla de återkommande inslagen: Genomtänkt, Läst, Receptet, pysselrutan etc. För att inte tala om de många olika gudstjänsterna, evenemangen och konserterna, det finns mycket att ta del av!

Med önskan om en god adventstid och ett julfirande med frid i hjärta och sinn hos er alla.

YVONNE LINDSTRÖM, redaktör

Innehåll:

Redaktörens spalt	2
LEDAREN: Årets sista dagar	4
Visst finns det änglar..., Anders Lindström.....	6
Lyckan kommer – lyckan går, Monica Cleve.....	8
Bör noteras vid möte! Wille Westerholm.....	10
GENOMTÄNKT: Var det bättre förr? Karl Gustav Storgårds.....	13
KRÄNGLIGA BEGREPP: Mycket vill ha mer	14
Det hände då och det händer nu, Ann-Sofi Storbacka	16
De vackraste julsångerna	18
Kyrkans utlandshjälp, En annorlunda gåva	20
Detta med lycka, Markus Andersson	21
Högmässor och gudstjänster	22
Musik, körer och konserter	24
Barn, familj, skolbarn och konfirmander	26
Diakoni, mission, kretsar	28
Bistånd och mission	30
NOTERAT OCH PASSERAT: Ombyggt krematorium	32
Lucia.....	33
RECEPTET: I köket med Ylva	34
LÄST: Aino Ackté Parisin primadonna	36
KYRKPRESEN: Sponsorerad prenumeration	37
Församlingen meddelar	38
Personalens kontaktuppgifter.....	39
MANNA: Julprofetia.....	40

Gilla oss på facebook!
EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING
För oss som tror att Gud är med mitt i livet

Följ oss på Instagram
EVLUTHEKENASNEJDEN

MITT I LIVET

Tredje årgången Nr 4/2017
ISSN 2343-5232

Ansvarig utgivare:

Ekenäsnejdens sv. församling/Anders Lindström, kyrkoherde
tfn 0400-527 488 e-post: anders.lindstrom@evl.fi
Adress: Larssonsvägen 1, 10600 Ekenäs

REDAKTION

Redaktör: Yvonne Lindström, tfn 044-508 1527

e-post: yvonne.lindstrom@evl.fi

Redaktionsteam: Anders Lindström, Monica Cleve,
Wille Westerholm, Markus Andersson

Mitt i livet är Ekenäsnejdens sv. församlings informationstidning. Den utkommer 4 ggr/år och postas till medlemshushållen i församlingen. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper. Upplaga 6500 ex.

Pärbild: Markus Andersson

Layout: Ekenäs TypoGraf/CW | Tryck: Paino-Kaarina Oy

NÄSTA NUMMER utkommer i januari 2018.

Obs! Om du inte får tidningen till din hemadress eller med felaktiga adressuppgifter, ta kontakt med redaktören.

*Suomi
Finland*
100

JUBILEUMSDAGEN självständighetsdagen 6.12

högtidlighålls genom en
gemensam tvåspråkig gudstjänst
i Ekenäs kyrka kl. 10.00

Vid gudstjänsten medverkar Ekenäs manskör,
dir. H. Mecklin.

Liturg: Wille Westerholm | Predikant: Anders
Lindström | Organist: Anders Storbacka

Gudstjänsten föregås av uppvaktningar
vid hjältegravarna enligt följande:

- Bromarvs kyrka kl. 8.00
- Tenala kyrka kl. 8.30
- Snappertuna kyrka kl. 9.00
- Ekenäs begravningsplats kl. 9.00

Julbasar i EFTIS

Lördag 9 december kl. 14–16
i Österby församlingshem

Eftisbarnen säljer egengjorda
hantverk, julgodis och bakverk.

Alla intäkter går till en liten
guldkant för eftisbarnen.

Det bjuds på glögg och
pepparkaka, några allsånger
och sång av barn från
klubben och eftis.

Välkommen!

Flera JUL- BASARER

Se närmare på sid. 28

JUL I BYARNA

Församlingen deltar med följande programdelar.

Snappertuna söndag 3.12:

Gudstjänst i kyrkan kl. 13

Bromarv söndag 17.12:

Julig kaffeservering (3 €) i församlingshemmet kl. 15–16

De vackraste julsångerna i Bromarvs kyrka kl. 16

Julafton för alla

SÖNDAG kl. 12 – ca 14.30
i Tenala församlingshem
24.12 kl. 15 i Tenala kyrka

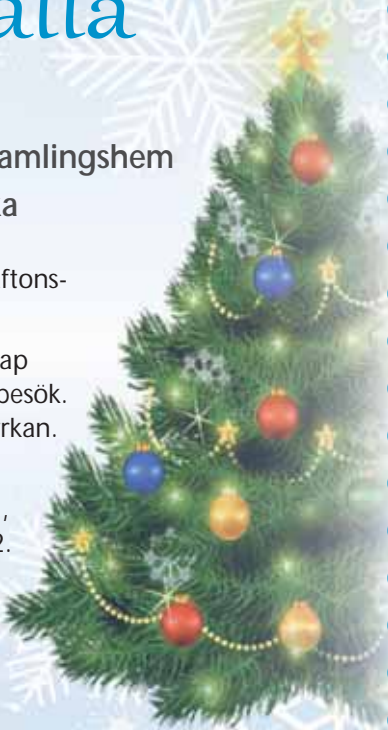
VÄLKOMNA, både yngre och äldre, till ett julaftons-
firande med god julmat, kaffe och program.

VI BJUDER PÅ god hemlagad julmat, gemenskap
med varandra och julgubbe som kommer på besök.
Middagsprogrammet avslutas med julbön i kyrkan.

ANMÄLNINGAR till middagen tas emot på
pastorskansliet i Ekenäs (öppet må-to kl. 9–13,
tfn 019-241 1060) senast torsdag 14.12 kl. 12.

Meddela samtidigt om behov av skjuts,
också från Bromarv, Snappertuna och Ekenäs.

Arr. Ekenäsnejdens svenska församling i samarbete
med lokala företagare och frivilliga hjälpedor.

JUL I BORGEN

Fredag 22.12 kl. 18

Tvåspråkig
julandakt i
Raseborgs
slottsruin
tillsammans
med finska
församlingen.

HELA FÖRSAMLINGENS JULFEST

på trettondagen
lördag 6.1 kl. 16
i Ekenäs församlingshem

Gudstjänst, servering,
glatt program och luciaavslutning.

Årets sista dagar

Under ett år som går upplever vi fyra årstider. Gränserna mellan dem är flytande och obemärkt flyter sommaren in i hösten. Träden blir kala. Vindarna kalla. Dagarna kortare. Årstiderna ramar in vårt liv, de yttre förutsättningarna påverkar oss. Men livet handlar inte bara om yttre påverkan. Den inre påverkan, den inre energin är avgörande för hur vi hanterar livet.

Jag tycker att tankegången är spännande. I det vardagliga livet bedömer vi ofta bara det yttre. Ofta finns det inte ens tid att reflektera över varför saker och ting sker. Livet ångar på i jämn och hård takt. Vi ägnar av förståeliga skäl mycken tid till det yttre. Det är också så att det yttre påverkar vårt inre. I en atmosfär av lugn och stillhet påverkas vårt sinne i rogivande riktning. Buller och ljud skapar hos oss helt andra inre upplevelser av stress och oro.

Det vackra och fina behöver inte vara ytligt. Jag tänker på den som av omsorg om andra skapar vackra rum och platser där medmänniskorna kan trivas. Den inre vackra föreställningen blir till konkret handling i yttre ting. Med ytlighet förstår jag ett oreflekterat sätt att leva som inte ger möjlighet att se förbi det egna och andras yttre.

Goda hållbara möten är mera än yta. Att se förbi det yttre och lyssna på en annan människas berättelse skapar rum för större livsförståelse. I en annan människas berättelse kan vi upptäcka delar av oss själva och när vi berättar bli den aktivt lyssnande som en mångfacetterad reflektor som kan hjälpa oss att upptäcka nya dimensioner i vår livsberättelse. När det inre blir delar av mötet blir det yttre en plats för genuint delande.

Jag skriver detta med tanke på julen. Livsrummet förändras i juletid. Gatubilden ser annorlunda ut. Hemmen blir pyntade. Ljus lyser upp decembermörkret. Det yttre förändras. Någon vill kanske med pannan i djupa veck bara klassa det yttre kring jul- och adventstiden som ”bling- bling” och ett uttryck för att julens budskap går förlorat. Eller att man med ligkiltighetens nonchalans hänler åt dem som vill skapa ”en god stämning” i jultid.

Varje människa styrs av det inre. Vad vi säger reflekterar vad vi tänker. Jag vill i alla fall lyfta fram julens möjlighet. Julens budskap går inte förlorat fastän gatan och rummet är prytt och julens budskap är större än det egna avståndstagandet.

Jultiden erbjuder dessa goda möjligheter att i konkreta gärningar och ord

ge uttryck för kärlekens budskap i handlingar och symboler. Det är en möjlighet att ta vara på jul- och adventstiden både i gemenskap med andra människor och i reflektion över egna tankar och funderingar. Kanske fundera på vilken energi som driver mig. Vad är viktigast för mig? Hur vill jag leva mitt liv?

Jag tycker inte om mörkret, men nog om ljuset i mörkret. Jag tycker inte om kylan, men nog om värmen som driver bort det kalla. Julens budskap är dynamiskt. En berättelse om livets sorg och glädje, om rädsla och kärlek. Bilderna visar på denna dynamik. Ljuset som lyser i mörkret, handen som torkar tårar, famnen som är barmhärtighet, sången som väcker vårt inre till liv. Samhörighet som är ordlös. En gemenskap över tidens och rummets gränser.

Jag vill önska er alla en välsignad advents- och jultid.

ANDERS LINDSTRÖM
Kyrkoherde

SÅNG TILL LJUSET

JULKONSERTER 2017

GAMELIKÖREN

HÅKAN WIKMAN, DIRIGENT

GILLEKÖREN

MARKUS NORDSTRÖM, DIRIGENT

ÅRGÅNGSSÅNGEN

KICKI THELESTAM, DIRIGENT

JACINTHA DAMSTRÖM, FLOJT
ANNI KALLIONIEMI, CELLO
LIISA AHLBERG, PIANO & ORGEL

TISDAG 12.12.2017 KL. 19 I EKENÄS KYRKA
FRITT INTRÄDE, PROGRAM 10 EURO

TORSDAG 14.12.2017 KL. 18 I MEJLANS KYRKA
Rönnvägen 16, 00270 Hfors | BILJETTER 15 EURO

MUSIKMEDITATION I ADVENT

FRIDA BACKMAN, SOLOVIOLIN
MED BAROCK-STRÅKE.

BIBER (1674-1704)

PASSACAGLIA I G-MOLL &

J.S. BACH (1685-1750)

SOLOVIOLINSONAT I C-DUR

GRATIS INTRÄDE. VAPAA PÄÄSI!

PROGRAMBLAD/ OHJELMA 15 EURO

I SAMARBETE MED EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING

SNAPPERTUNA KYRKA, 5.12.2017 KL. 19

EKENÄS KYRKA, 15.12.2017 KL.19

BACKMAN
CONCERTS

WWW.FRIDABACKMAN.COM

Julkonsert

lördag 9.12 kl. 17
Ekenäs kyrka

Dirigent Monica Henriksson
Dansare från Hurja Piruetti

Fritt inträde – program 15 €

- En blåvit jul

EKENÄS KYRKA 16.12 KL. 19.00

PIANO: RISTO KUPIANEN
BASSO: PEKKA KORHONEN
SLAGINSTRUMENT: JARTSA KARVONEN
BLÅSINSTRUMENT: ALEKSI AHONIEMI
DIRIGENT: PASI ESKELINEN

Finnair Singers

Jyrki Anttila

DIRIGENTEN
OPER & ART

Biljetter 20€ | Förför: Kungsbokhandeln, Lippupiste

IMAGINE CHRISTMAS

Maria Höglund | Tomas Höglund | Mikael Svarvar

Sö 17.12 kl. 19

Ekenäs kyrka

Fritt inträde – program 20/10 €

"För oss handlar Imagine Christmas om att återvända till julens ursprung, till enkelheten, till underverket, till gåvan. På samma sätt har vi med musiken försökt skala av det som distraherar. Vi vill gå bortom ytlighet, glitter och show för att ge dem som lyssnar och oss själva en möjlighet att reflektera, vila och begrunda. I musiken får enkelheten och nyanseringarna tala. Budskapet tål att berättas om och om igen.

”

DET FINNS SÅ MÅNGA
BERÄTTELSER OM
MÄNNISKOR SOM
UPPLEVT FÖRUNDERLIGA
TING I SINA LIV

*Visst finns
det änglar...*

Änglar hör julen till. I julevangeliet har änglarna en viktig plats. Många av oss har deltagit i jultablåer och kanske fått agera ängel.

Text: ANDERS LINDSTRÖM

Aven Mikaelidagen är barnens och änglarnas dag. Änglarna har en tydlig plats i den kristna traditionen, de bara finns där. Inom den sakrala konsten har änglarna en synlig roll. Vi kanske minns bilden av de två barnen som går över en skraltig bro med forsande vatten inunder kring vassa klippblock och hur en ängel beskyddar deras steg. Eller Michelangelos verk i Sixtinska kapellets tak. Ofta pryder änglar altarpuppsetser i våra kyrkor.

Det finns människor som hävdar och hävdar att de sett änglar. Eller som ett barn uttryckte det: *”Jag såg en ängel men det kunde ju inte du, för du är vuxen”*. Onekligen tänker man på Jesu ord om att vi skall bli som barn...

Men är det då så att dessa änglar hör till sagans och mytens värld utan att finnas på riktigt? Förekomsten av änglar i Bibelns berättelser vittnar om ett behov av att Gud och människan kommer i kontakt med varandra och då via någon form av förmedlare. I den judiska traditionen är änglar någonting helt vanligt och det var ur dessa rötter Nya Testamentet växte fram. Jesus talar om att barnens änglar ser Gud faders ansikte (Matt 18:10). I NT talas det om änglar med speciella uppgifter att försvara, strida och förmedla. I synnerhet Uppenbarelseboken har många beskrivningar av änglar.

Skyddsänglar – vardagsänglar

Det finns en trygghet i talet om änglar. Skyddsänglar, hjälp och stöd för vår livsväg, eller den himmelska härskaran som strider för det goda. Berättelserna om änglarna är en del av den rika tradition som vi har. Dessa andeväsen är till sin karaktär sådana att de bör uppfattas som mytiska, samtidigt som förekomsten av dem i berättelserna öppnar upp och breddar vår förståelse av livet. I berättelserna där änglarna ingår står de inte själva i centrum. De utför uppdrag eller förmedlar bud-

skap och öppnar upp för möjligheter och tankar som inte är bundna av tid och rum. Förekomsten av änglar i berättelserna understryker att Gud, kärlekens källa, inte övergivit människan, livet och skapelsen. Det är också därför vi i vår tid kan tala om vardagsänglar. Vi avser då människor som blivit till hjälp och stöd för en medmänniska. Denna tolkning gör vi utan att utsluta det himmelska, det som ord inte helt kan fånga.

Stunder av helig klarhet

Det finns så många berättelser om människor som upplevt förunderliga ting i sina liv. Dessa vittnesmål är subjektiva och har berört på ett djupt plan. Det är klokt att vara öppen för goda andliga upplevelser, där till exempel en vardagshändelse plötsligt blir som ett fönster mot större insikt om livet, dess mening och mål – kanske en stund av fullständig klarhet om kärlekens källa, Gud själv. Om dessa upplevelser skänker mod och kraft är de en gåva att ta vara på. Förekomsten av förunderliga ting i Bibeln och vår tradition vittnar om att öppenhet för andliga upplevelser har ett värde för livet, modet och hoppet. Dessa stunder är som förklaringsberg, korta stunder av klarhet, ljus och frid. Men alla måste ner från förklaringsberget eftersom livet levs i vardagen med sannolikt få stora upplevelser.

Man stöter då och då på uttrycket att ”julen är en magisk tid”. Till viss del kan det säkert stämma. Det hör sannolikt ihop med vår inställning och vilja till öppenhet. Advents- och jultiden med sina berättelser och sin musik stämmer vårt innersta i annorlunda och flera harmonier än under övriga tider av året. Kanske just därför är julen en magisk tid, om ej magisk så i alla fall ett tillfälle till eftertanke och fördjupning.

Ljuset i mörkret... änglasång... värme, där det subjektiva innersta blir en del av det stora gemensamma och förunderliga att vara människa i en värld som vi fortfarande inte vet allt om. ■

Lyckan kommer,

Det finns de som lyckligt följer en muntlig tradition, rim och rams bara bubblar fram. Goda historier blir riktiga berättelser som går i arv. Generation efter annan fortsätter att med hög igenkänningsfaktor bejaka den goda berättelsen. Andra blir lyckliga av att skriva, en del skriver ner egna ord, andra citerar andras ord. En del skriver långa meningar, andra korta och det finns de som lättast uttrycker sig i diktform, poetiskt trevande eller kreativt flödande.

Det finns människor som har skrivkramp och andra vars penna fyller ark efter ark lekande lätt. Behagliga och glada texter fulla av tro, hopp och liv. Och så finns det traditionell psalmdiktning och födelsedagar som flätas ihop till en gemensam kaka som många men inte alla låter sig väl smaka. En del skriver för små prinsar och prinsessor, jag skriver för dig som läser detta. Lycklig den som kakan får, prins eller prinsessa du är älskad ändå.

Ett kungligt tvåårskalas firades år 1780 i riket. Det var Kung Gustaf III:s son som fyllde år och uppvaktningen var som sig bör vid dylika kungliga fester. Lillprinsen fick assistans av pappa konungen vars uppgift var att ta emot gåvorna och se lycklig ut. En alldeles unik gåva var "Barnabok" av Samfundet Pro Fido et Christianismo. I boken ingick den muntligt traderade bönen "Gud som haver barnen kär" för första gången i tryckt version.

Texten i den första versen bearbetades senare och en parallell version gjorde sig gällande. På 1800-talet fick bönen ett tillägg som lyder : "Lyckan kommer, lyckan går, den

Text: MONICA CLEVE
Foto: MARKUS ANDERSSON

lyckan går

Gud älskar lyckan får”. Innebörden med tillägget är oklart. Den egentliga meningen torde vara att den som älskar Gud blir lycklig. Olyckligt nog kan tillägget också uppfattas som att Gud inte älskar alla. Då barnabönen togs med i psalmboken rättades missförståndet till men i muntlig version lever den fortfarande kvar.

Ungefär hundra år efter att lillprinsen fick sin bokgåva föddes stockholmskan Siri Dahlqvist. Siri var teolog, diktare och psalmförfattare. Siri tog sig ann barnabönen ”Gud som haver” och skrev fyra verser till. Det är förvisso den första versen som är den kändaste. På dop sjungs ofta verserna ett och två samt femte versen som är ett tack till Herrens beskydd. De här är de lyckligaste verserna som är i linje med dopets stora gåva, livförsäkring i Guds familj som är medlemskapet i församlingen.

Verserna tre och fyra sjungs mera sällan på dop. Dessa verser lyfter fram livets mörkare sidor då lyckan är ett minne blott. Vers tre handlar om lidande barn och mina tankar går speciellt till alla flyktingbarn runt om i världen som är ensamma, föräldralösa och lider av otrygghet. Snart är det jul och vi firar vår frälsares födelsefest och Jesus om någon är en av historiens första namngivna flyktingbarn.

Det finns mer än trehundra tusen ensamma flyktingbarn i världen. Barn som inte har någon förälder att hålla tryggt i handen, än mindre lyssna till, sjunga tillsammans med eller dela lyckan med. En hel generation kan komma att sakna röt-

ter och vingar på grund av en trasig värld där krig och orättvisor driver människor och särskilt barn på flykt. Den lycka som positiv traditionsförmedling innebär går totalt förlorad.

Vers fyra är en förbön för de äldre som liksom många flyktingbarn också är ensamma. Barnabönen inkluderar även blinda och personer som inte har hälsa och varken ork eller möjlighet att föra sin egen talan. De är dessa äldre som liksom barnen också räknas till Herrens minsta och vars talan någon annan måste föra. Vi bär ett ansvar för vår nästa, vår nästa som inte mera orkar föra dialog i sammanhanget. Ett diakonalt ansvar som är hela församlingens uppgift för medmänniskans väl.

Vi behöver gripa in och försvara människovärdet alltid där det behövs, om och om igen. Det kostar på, både ork och tid inom rimlighetens gränser men det ger mångdubbelt än det tar. Hoppet om en mänskligare äldreomsorg får kosta som den allra dyrbaraste gåva och är i allas vårt intresse.

Finland är en hundraåring som har många generationer att tacka sin lyckliga självständighet för. Med tillförsikt och friskt mod både då lyckan kommer och då den går får vi fortsätta bygga med omsorg och kärlek och till detta hygge behövs vi alla. Vare sig vi muntligt berättar eller skriver texter, är liten eller stor, prins eller prinsessa, ensam eller tvåsam i terebintens lund får vi fortsätta lovsjunga, prisa och förtrösta på att du förbliver Fader vår. ■

Psalm 493

1.
Gud som haver barnen kär,
se till mig som liten är.
Vart jag mig i världen vänder,
står min lycka i Guds händer.
Lyckan kommer, lyckan går,
du förbliver, Fader vår.

2.
Gode Fader, tag du vård
om oss här i denna gård,
så att far och mor får vara
friska glada, utan fara.
Gud som håller barnen kär,
hjälp du den som liten är.

3.
Alla barn som lider nöd,
hem, där far, där mor är död,
seglare på stormigt vatten,
vandrare i mörka natten,
käre gode Fader vår,
trösta den som sorgsen går.

4.
Alla gamla tag i hand,
led dem till ditt ljusa land
genom livets nöd och vimmel.
Blinda som ej ser din himmel
eller jordens sommarskrud,
låt dem se dig själv, o Gud.

5.
Tack att ingen ensam går
som din fadersarm ej när.
Tack att dina milda händer
famnar alla folk och länder.
Tack för att du hjälper visst.
Tack, vår Gud, för Jesus Krist.

Svensk bön 1780 (vers 1)
Siri Dahlqvist 1911 (vers 2-5)
Bearb.

Bör noteras vid möte!

PÅ HEMFÄRDEN FRÅN NÄRBUTIKEN:

"Oj vad trist väder det är.

Hur länge ska det orka regna och blåsa?

Det är mörkt varje morgon när jag tar bussen till jobbet och mörkt är det nu på kvällen.

I dag var det dessutom en jobbig arbetsdag. Jag kan inte förstå hur min chef tänker?! Att jag skulle ta ännu ett nytt projekt! Hon lyssnar aldrig på vad jag säger. Jag sade ju redan tidigare att jag har alldeles för många kunder för tillfället. Jag kommer knappt att klara av dem ensam före julen... Eller åtminstone tänkte jag säga så. Nog borde hon själv se hur mycket jag har att göra.

Oj nej! Där kommer hon som bor i C-trappan.

Hoppas att hon inte försöker hälsa på mig. Jag orkar inte. Inte i kväll.

Konstig är hon dessutom.

Jag tar telefonen från fickan så ser hon att jag är upptagen.

Voj nej, hon lyfter blicken mot mig! Männe hon såg nu att jag tittade på henne!

Kanske jag ändå hann titta bort. Kanske hon inte märkte någonting.

Telefonen, på med den snabbt!

Äsch! Just det, nu föll den till marken. Varför händer sånt här alltid just mig?!"

Kvinnan från C-trappan: "Hejsan! låt mig hjälpa dig med din telefon. Du har ju båda händerna upptagna med kassar. Så här. Du hade tur. Den verkar vara hel och oförstörd."

"Aj, hej! Tack ska du ha. Jag skulle nog ha klarat mig själv."

Kvinnan från C-trappan: "För all del. Det är trevligt att träffa grannar igen. Det har varit så tyst här under sommaren. Sedan var jag själv borta under början av hösten. Kiva att du är tillbaka! Vi ses!"

Text: Wille Westerholm Bild: Yvonne Lindström

Ett leende smittar av sig. Man har sett Youtube-snutten där en man hysteriskt skrattar i en spårvagn då han tittar på något i sin padda. Ganska snabbt börjar alla andra i vagnen antingen skratta eller åtminstone le. Alldeles främmande människor, men det finns någonting gemensamt mellan dem alla. Ett skratt som rör allas hjärtan så att man får en behaglig känsla. Där finns det glädje. Där kan man hitta en liten bit av samhörighet.

Vi är inte ensamma fast vi känner det så då vi försöker klara av livets utmaningar på egen hand. Vi finländare tycks ha en preferens att hålla oss utanför sociala sammanhang där det finns främmande människor. Speciellt smalltalk känns obekvämt och pretentiöst och det ska man inte gå med på. Det är redan svårt med bekanta. Man ska ju bara prata om man har något att säga. Fakta och sanning, ingenting annat. Ja- ▶▶▶

Positiva, glada ögon och ord föder positiv känsla. Vi har en enorm resurs som kan göra stora under i vårt samhälle.

▶▶▶ visst, vi är kända för vår tystlåtenhet och våra uttryckslösa ansikten.

Många andra nationaliteter känner till en finländare för två saker: För det första håller finländaren sig i bakgrunden och lyfter sällan blicken upp till ansiktsnivå. För det andra, kan man inte se på finländarens ansikte hur hon mår. Är hon glad eller besviken, ivrig eller arg, alltid samma min. En grov generalisering så klart, men den bär med sig ett allmänt sätt att vara som finländare. Vi ska inte nu fördjupa oss i orsakerna eller ens bakgrunden till att vi har format oss själva på det sättet. Vi ska inte heller spekulera i huruvida det är vår dåliga självkänsla, lathet eller för höga trygghetsförväntningar som speglas i vårt beteende. Allt som allt kan man väl påstå att Finland ändå är en ung kultur som håller på att lära sig social etikett. Vi har ännu inte lärt oss att ta våra medmänniskor i beaktande i triviala vardagssituationer. Det är därför man annorstädes (det finns naturligtvis några undantag när det gäller annorstädes) hälsar eller åtminstone noterar med en blick andra främmande människor. Då man råkar dela ett utrymme eller intresse med en annan, det vill säga i hissen, ute på en naturstig, i läkarmottagningens väntsal o.s.v. Det är därför man har small-talk, för att ge de andra en chans att känna sig välkomna i gruppen. Då är det ytterst viktig att inte bara ge slutna svar utan man ska bolla med öppna

ämnen och frågor. Kort sagt, man skall ta hänsyn till sin omgivning.

Ja, det är svårt för oss att vara uppmärksamma mot varandra men det är ändå helt möjligt att lära sig. Det är en dålig ursäkt att påstå att det här tillhör vår kultur eller att så har det alltid varit. Allt flera av oss hamnar i interaktion med utlänningar inom företagslivet eller annars. Då är det viktigt att vi kan ge en positiv bild av oss som nation; att man också i Finland noterar sina medmänniskor; att man ler och är lätt att komma till tals med; att man vänder sig om och ber om ursäkt om man har skuffat till någon av misstag. Vi kommer alla att må mycket bättre om vi lär oss notera varandra. Alla har vi vårt eget liv med glädje och sorg. Det hjälper inte att vi isolerar oss från de andra. Tvärtom, allt blir mörkare om bitterheten, avundsjukan och rädslan får övertaget.

Positiva, glada ögon och ord föder positiv känsla. Vi har en enorm resurs som kan göra stora under i vårt samhälle. Allt börjar med att vi först noterar varandra och sedan visar den andra att vi har noterat denne. Man kan börja med ett leende eller en liten nick. Efter en tid av övning kan man säga "hej" eller "morjens". Ingen ska behöva lämnas utanför vårt noterande. Jesus utmanade oss att även älska våra fiender. Om vi kan tänka oss att försöka det kan vi minsann också försöka älska våra medmänniskor som inget ont har gjort mot oss. De är ju människor i samma livets båt.

Man har small-talk för att ge de andra en chans att känna sig välkomna i gruppen.

Samhörighetskänslan kommer från Gud. Den kan betraktas som en del av kärleken. Den är dock beroende av alla kristna i byn som tillsammans förmedlar den. Guds rike här på jorden fungerar på det sättet att vi agerar änglar för varandra. Vi sprider ut glädjen. Vi sprider ut kärleken och tacksamheten. Ingen dålig uppgift, eller hur? ■

Var det bättre FÖRR?

Text: Karl Gustav "Stosse" Storgårds

Stosse är pensionerad överste och har sitt andra hem i Gammelboda. Han har verkat som kommendör för Nylands brigad under åren 2001–2005. Han är viceordförande för församlingsrådet i Johannes församling i Helsingfors.

Jag minns att jag som barn på 1950-talet kunde sitta med blicken vänd mot stjärnhimlen under mörka sensommar- och höstkvällar. Vi hade, och har alltjämt, ett sommarställe i Ekenäs skärgård. Där var det tillräckligt mörkt för att med bara ögon kunna bilda sig en uppfattning om Vintergatans enorma vidd. Stjärnfall var inte ovanliga. Karlavagnen och Polstjärnan var lätta att upptäcka.

Senare i livet kom jag att skriva en avhandling om möjligheterna att på basis av himlakroppars rörelser, utgående från platsen och den exakta tiden, bestämma bäringen till en bestämd punkt. På den tiden var det nya och intressanta att kunna göra de noggranna uträkningarna, vid sidan av de traditionella tabellerna, med hjälp av "snabba" och helst "bärbara" datorer. Året var 1985.

Stjärnhimlen och universum har fascinerat mig. Hur stort är universum? Vad ligger bakom de stjärnor man ser? Hur stor eller liten är Jorden i denna rymd? Hur stor eller liten är människan? Kan den enskilda människans insatser överhuvudtaget ha någon betydelse för samhället eller mänskligheten?

På den sista frågan svarar jag helst: Det tror jag! Det är så vi människor för det mesta resonerar. Vi har skolats och utbildats och var och en av oss, på sitt sätt, dragit sitt strå till stacken.

Själv har jag kunnat njuta av att alltid ha trivts på arbetsplatsen, alltid ha fått syssla med sådant jag trycker om och allt detta i någorlunda balans med familjen, fritiden och mina eller våra gemensamma vänner och intressen.

Nu har jag 'nästan' pensionerat mig och börjat sätta värde på den lediga tiden. Samtidigt har jag fått perspektiv på det jag tidigare sysslade med, utan att för den skull behöva ångra någonting alls eller tycka att vägvalet hade kunnat vara ett helt annat. Hur genomtänkta mina vägval har varit kan alltid diskuteras. Själv tror jag att det i anslutning till genomtänkta beslut, förutom en gnutta sunt förnuft, också måste ingå både känsla och intuition.

Då jag valde att utbilda mig till officer hade jag ingen aning om alla de möjligheter och utmaningar som väntade på mig, både under och efter den egentliga yrkeskarriären.

Världen vi lever i oroar mig. Nu betydligt mera än under de sista decennierna av förra århundradet. Jag bär på minnesbilder av efterkrigstiden på 1950-talet och jag minns

mycket väl kalla krigets Finland. Man vande sig vid "terrorbalansen" och satte sin tilltro på människans förnuft. Det gör man också nu. Men visst är världen både oroligare och osäkrare än på länge? Terrorhotet är påtagligt och numera en del av vardagen, åtminstone i vissa länder. Igen har det börjat skramlas med kärnvapen.

Det alltjämt expanderande beroendet av nätverksbaserade IT-tjänster ökar samhällets sårbarhet. I och med att jordens befolkning ökar, kan i framtiden varken hungersnöd eller svåra sjukdomsepidemier undvikas. Tror jag. Jag har tänkt på allt detta med tanke på våra barns och barnbarns framtid.

Jag tror inte att vi i längden kan upprätthålla den vardag vi för tillfället har vant oss vid. Farten kan inte i all oändlighet öka. I något skede kraschar man eller slungas man ut. Vi människor kan inte alltid vara "online" och ständigt anträffbara. Vi kan inte i det oändliga, via t.ex. Facebook – ett av de få sociala medier jag själv har anslutit mig till – inhämta information eller följa med vad våra vänner, grannar och arbetskamrater tänker eller gör. Vi kan inte använda huvuddelen av den vakna tiden till att svara på e-mail och dessutom i nära på realtid. Människan borde lugna sig och ägna sig åt annat än det som den sociala, kommersiella eller byråkratiska världen ideligen tvingar henne till. Jag kan tidvis längta tillbaka till de handskrivna breven, som skickades och distribuerades av ett fungerande postväsen. Ibland också tillbaka till trådtelefonen.

Den värld vi lever i är vacker. Tänk på årstidsväxlingarna och naturens oändliga mångfald. Allt det vackra i naturen. Tänk på alla vackra färger på himlavalvet. Tänk på allt vackert som har skapats, också av människohand; inom bildkonsten, litteraturen och musiken. Våra liv kan fyllas också av dessa mjuka upplevelser och värderingar. För själen kan naturen, bildkonsten, litteraturen, musiken och den sociala gemenskapen, i sina allra enklaste former, vara av oändligt stor betydelse. Vi kunde åtminstone tidvis låta bli att vara "uppkopplade". Inte måste vi hela tiden följa med och omedelbart veta vad som sker i världens alla hörn.

Stjärnhimlen och universum påminner oss om vår litenhet. Det gör också de många naturkatastroferna som vi har fått uppleva under senare tid. ■

Kyrkoherden &

DE KRÅNGLIGA BEGREPPEN

Text: Anders Lindström

MYCKET vill ha mer

Om begär och behov

I den kristna kyrkan har det alltid funnits olika "program" för att bli en bättre människa. Klostrens regler och paradigmer skulle kuva begären och kroppen. Listan på sju dödssynder och sju dygder kombinerade med de fyra kardinaldygderna skulle vara rättesnöre för ett rätt och bra liv.

Tanken på lycka i tiden hade tidigare en undanskymd roll. Himlen var målet. Reformatorn Martin Luther ändrade på detta genom att sätta Guds nåd i centrum för ett gott liv, inte människans gärningar. Däremot behöll han listorna – på gott och ont – som skulle hjälpa människan att förkovra sitt liv. Luther kom dock att betona de tio budens centrala roll till förmån för mänskliga listor över ett gott liv. Budens uppgift var att visa vad som var rätt i livet och poängtera människans behov av förlåtelse och befrielse. Denna insikt skulle hjälpa människan att ta ansvar för sitt liv i enlighet med budens kärna.

Att söka lyckan

Idag är frågan en annan än på medeltiden och de första åren av reformationen. Idag söker människan lyckan. Man vill leva ett lyckligt och bra liv. Denna utveckling har sin rot i reformationen där människans individuella ansvar betonades som en del av livet här och nu. Det himmelska hoppet var en gåva given av Gud, inte något man förtjänade genom goda gärningar. Människan skulle bära ansvar för sitt liv genom ledning av goda råd i bibel och bud och genom Guds andes medverkan. Goda gärningar fanns till för medmänniskan och

ett gott liv. Därmed var fröet till ökad individualism sått.

Ett historiskt perspektiv på behov och begär

Begreppet begär kan kännas fränstötande. Det rubbar lyckocirklarna. Ordet begär har sublimerats genom tiderna, fått andra dimensioner och blandats ihop med behov och önskan. Det finns dock en skillnad mellan behov och begär. Behov är någonting positivt. Begär är ett destruktivt behov.

Ser man detta begreppspar ur ett globalt historiskt perspektiv kan man säga att krig styrts av begär. Att ta av andra. Att förstöra och utplåna. En oreflektad exploatering av vad slag det vara må är uttryck för ett osunt begär. Egoismen tar över. Under långa tider hotades folkmassorna med helvetes eld om de inte kuvade sina begär. Däremot, i det hierarkiska samhällsskick som då rådde kunde överklassen många gånger skrupelfritt leva ut sina begär på bekostnad av andra.

När sedan demokratin kunde ta över och medbestämmanderätten utvecklades fanns det ett hat mot tidigare förverkligade orättvisor. Begäret att hämnas låg väldigt nära ytan. Kampen fortsatte och fördunklade mångas sinnen.

De ideal om rättvisa, förlåtelse, medmänsklighet och ödmjukhet inför livets gåva som Jesus betonade och förverkligade i sitt liv, har många gånger trängts undan under historiens gång. Andra värden och begär har fått styra i det yttre, samtidigt som dessa ideal levt vidare i människors hjärtan i det tysta.

Från hierarki till demokrati

Samhällsutvecklingen i Europa har gått från hierarki till demokrati och idag till ett postmodernistiskt individcentrerat samhälle. Under hierarkin skulle folket tjäna överheten och få väldigt lite själv. Under demokratins tid betonas det individuella ansvaret för det gemensamma bästa. Skatterna fördelas till samhällsfunktioner som skall tjäna alla. Men i detta demokratins tidevarv finns tydliga tecken på en negativ inställning till det gemensamma bästa. Livet betraktas ofta ur ett egoistiskt perspektiv. Jag avser nu trender man kan spåra, i synnerhet i citymiljöer i Europa, men även i vårt land. Marginalisering och radikalisering möjliggörs när samhället erbjuder goda faciliteter att leva ett gott liv utan krav på direkta motprestationer. Den digitala världen möjliggör för individen att leva ett liv utanför det konkreta samhället.

Ett ekonomiskt perspektiv

Om utmaningarna var stora på medeltiden och under Luthers tid har de inte blivit mindre under vår tid. Denna schematiska beskrivning av utvecklingen, kombinerad med några exemplifierade nedslag, belyser begreppsparet behov-begär. Idag har vi ytterligare ett perspektiv, den globala synvinkeln och den rättvisa fördelningen.

Beräkningar visar att vi i västerlandet konsumerar mer än vi behöver. Vi tär på jordens resurser. Skillnaden mellan fattiga och rika tilltar. Orättvis fördelning skapar hat och ett begär att ta upp kampen, samtidigt som orättvis fördelning har en protektionistisk infallsvinkel där

I ett globalt perspektiv kan man säga att krig styrts av begär. Att ta av andra. Att förstöra och utplåna. © Interfoto

man inte vill ändra på uppnådda positioner, vilket också kan vara ett uttryck för begär.

När behov blir begär

Begär kan handla om en destruktiv konsumtion, en vilja att ha, äga och konsumera i tävling med andra. Men det finns en grogrund för både behov och begär. Behoven styrs av det vi behöver som människor: mat, kläder, husrum, något vettigt att göra och en utvecklingspotential både kroppsligt, själsligt och andligt. Behov blir till begär när vi växer över breddarna och utan eftertanke skall ha mera, få mera eller ta av andra. Begäret gör ingen människa lycklig. Det destruktiva vänds fort mot en själv och drabbar även andra. Men vad händer på vägen? Hur blir behov begär?

Det finns många orsaker. Det finns en yttre påverkan av andra personer och av samhällstrender och det finns en inre drivkraft som skapats i oss genom tidigare upplevelser, uppfostran och erfarenheter. Vi kan lockas av andra att göra saker i vårt sökande efter bekräftelse. Vår inre värld är källan till våra handlingar. Ett ouppfyllt behov kan omformas till ett osunt begär. De medeltida listorna på synder och dygder handlade ofta om det yttre. Idag vet vi att våra handlingar styrs

av inre faktorer; våra ideal, våra upplevelser och vår förmåga att hantera och vara i dialog med livet. För att nå ett gott resultat bör man alltid gå den inre vägen till dialogen och självreflektionen. Ett mervärde i denna process är även att dela erfarenheter och frågor med andra. Att läsa och reflektera. ”För att finna vägen måste man veta vart man är på väg.”

Vägen framåt

Begreppet begär handlar om destruktiva handlingar som inkräktar på gemenskapen och medmänskligheten. Ett utövat begär innebär att medmänniskan kommer i kläm, att prioriteringen är uteslutande egoistisk och gemenskapsdestruktiv. Gränsen mellan behov och begär är ingalunda knivskarp. Tvistefrågorna och vägvalen är ofta svåra. Därför är det viktigt att vi människor kan leva ett reflekterat liv med oss själva och i interaktion med andra. Det finns omistliga värden i livet som lätt kan komma i skymundan när livets åtaganden är som en kraftig flod. De ideal Jesus lyft upp och som kyrkan värnat är omistliga. De har förvaltats av människor och därför utsatts för prövning och stundom även för destruktivitet. Idealerna kvarstår dock. Nu är det vår tur att förvalta dem som en del av det goda och lyckan i livet. ■

”

Varje år firar kristna jul och reflekterar över samma julevangelium. Det hopp och det ljus som julevangeliet talar om upplever ändå inte alla i slutet av december eller ens varje år.

Det hände då och det händer nu

Text: ANN-SOFI STORBACKA
Foto: YVONNE LINDSTRÖM

När julchokladen ställs fram i affärerna och julbelysningen börjar synas i fönstren kommer julen allt oftare till tals på familjrådgivningscentralen där jag jobbar. Julen är årets mest relationella helg, som både handlar om den heliga familjen och de betydligt mera världsiga och ofullständiga familjerna som människorna faktiskt lever i.

Mitt mottagningsrum är en plats där det är möjligt att berätta om sig själv och sin familj fastän ens berättelse inte ryms in i idealbilden av en harmonisk och lycklig familj. Det kan ha hänt en stor förändring under året som gör att det kommer att finnas tomma platser runt julbordet just den här julen. Det kan också vara så att det inte har skett någon förändring alls som gör att tanken på ännu en julafton ”som vi alltid har brukat fira” börjar kännas allt mera outhärdlig.

Julen var en speciell tid för mig också i mitt tidigare arbete som präst. Jag förväntades säga ”några varma och hoppfulla ord” i de mest skiftande sammanhang allt

från dagisbarnens julkyrka till en julandakt på en arbetsplats. Redan då märkte jag att det är svårt att få ihop julevangeliet och idealbilderna av ett julfirande med människors livserfarenheter.

Jag har levt hela mitt liv med berättelser. När jag var liten hörde jag många berättelser om min släkt. Allt sedan jag lärde mig läsa har jag läst mig genom livet. När jag började studera teologi blev det mera berättelser, Bibelns berättelser och berättelser om vad de har betytt för människor under olika tider. Sedan några år tillbaka har jag intresserat mig för människors livsberättelser ur familjeterapeutisk och psykoterapeutisk synvinkel.

En del klienter behöver hjälp med att få ihop en enhetligare berättelse om deras liv. Ett sätt att beskriva en människa i kris är att det är en människa som inte kan berätta en sammanhängande berättelse om det som har hänt, en berättelse som kopplar ihop ens tidigare liv med det som har hänt och som också innehåller tankar om nutiden och framtiden. För att kunna berätta behöver man lugn och ro och någon

som lyssnar. Orden man använder fungerar som en stig i en främmande skog eller som en spång över ett kärr. Vi utforskar den okända terrängen tillsammans.

Andra klienter kommer med en alltför läst berättelse som inte längre leder framåt. Ofta kan det handla om att personen håller sig fast vid uppfattningen om att det är möjligt att förändra världen eller ens närstående så att de fogar sig efter hans eller hennes vilja och önskningsar. Min man ska sluta dricka, min fru borde vara mera kärleksfull, mitt barn gladare... Då handlar det terapeutiska arbetet om modet att se världen så realistiskt som möjligt och hitta öppningar som leder framåt.

Jag ser att berättelserna i Bibeln ofta innehåller koncentrerad livserfarenhet. Där finns hela skalan av erfarenheter från förtvivlan och grymhet till kärlek och hopp. Det betyder att det är möjligt att känna igen sig i dem, särskilt under tunga tider i livet. De kan ofta fungera som stigar som leder framåt i en okänd terräng.

Vissa bibelberättelser framställs ibland på ett sådant sätt så att de mera läser än öppnar. Sammanhanget de berättas i kan

bidra till förstelningen. Det tror jag att ofta har hänt med julevangeliet. Den heliga familjen har blivit så helig att det är svårt att identifiera sig med dem, de har blivit glansbildslika medelklassfigurer.

Jag fick nya synvinklar på julevangeliet av en teckning som cirkulerade i de sociala medierna inför förra julen. Teckningen föreställde ett stall där det fanns en krubba och några djur men inga människor. Under teckningen fanns en text som lød: ”En julkrubba utan flyktingar, judar och araber”. Den oväntade synvinkeln på julkrubban gjorde att jag fick bättre syn på livserfarenheterna i julevangeliet, erfarenheter som handlar om annat än gemenskap kring dukade bord. För mig öppnade teckningen nya vägar, för andra är den provocerande.

Mellan raderna i julevangeliet kan man hitta andra livserfarenheter än upplevelser av trygghet och omsorg. Evangeliernas berättelser är oftast korta och avskalade

från målande detaljer. Julevangeliet är ett undantag, där finns mera detaljer. Men det är ändå svårt att nå fram till de allmänmänskliga erfarenheterna i julevangeliet bl.a. därför att det är så bekant. Teckningen av stallet utan människor hjälpte mig att känna igen att julevangeliet också handlar om svåra och tunga upplevelser. Josef och Maria möttes av stängda dörrar och hårdhet på vägen till Betlehem innan de fick en plats i stallet. Mellan raderna kan jag ana att där också finns upplevelser av hur det känns när krafterna inte räcker till och hur det känns att gråta av utmattning och hopplöshet.

Herdarna i julevangeliet hade rimligtvis sett otaliga stjärnlösa nätter före den underbart ljusa natten. De vise männen fick leva med konsekvenserna av att välja den till synes rationella vägen framom den intuitiva vägen. Och det är faktiskt relevant att kalla den heliga familjen flyktingar, berättelsen fortsätter med barnamorden i Betlehem och flykten till Egypten.

Om jag nu skulle hålla julandakter med ”varma och hoppfulla ord” skulle jag tala på ett annat sätt än förr och mera utgående från mina egna och andras livserfarenheter. Livet, liksom julevangeliet, handlar både om mörker och ljus, ensamhet och gemenskap, grymhet och kärlek. Det är alldeles underbart om man kan uppleva ljus, värme och gemenskap runt ett dukat julbord. Men livet kan också se helt annorlunda ut.

Varje år firar kristna jul och reflekterar över samma julevangelium. Det hopp och det ljus som julevangeliet talar om upplever ändå inte alla i slutet av december eller ens varje år. En enskild människas livsrytm är ibland annorlunda än kalenderns tid. Men kyrkan firar jul varje år för att upprätthålla hoppet och för att tro och be för dem som inte just då orkar tro eller be. Julen firas också för att år efter år påminna oss om att Gud är med oss där vi är, inte enbart där vi borde eller skulle vara. ■

<https://kauneimmatjoululaulut.fi/sv/>

VI SJUNGER FÖR UNGA SOM HOTAS AV UTSLAGNING

I år sjungs De vackraste julsångerna för 45:e året. Allsångs-evenemangen samlar årligen nästan en miljon finländare. Under tiden mellan första advent och trettondagen ordnar så gott som varje församling inom evangelisk-lutherska kyrkan allsångstunder med De vackraste julsångerna. Allsångare sprider julstämning i köpcenter, skolor, kyrkor och församlingshem. De vackraste julsångerna sjungs också utomlands i kyrkor och på ambassader. Finska Missions-sällskapet skickar sånghäften till cirka 20 länder.

Stöd till ungdomar som riskerar utslagning

En kollekt tas vanligtvis upp i samband med De vackraste julsångerna. Förra året samlades det in över en miljon euro för hjälpbehövande barn i världen. I år ljuder De vackraste julsångerna för ungdomar som riskerar utslagning. Det finns nu fler ungdomar i världen än någonsin förr – hela 1,8 miljarder. Av dem bor nio av tio i u-länder.

Brist på utbildning, inkomster och omsorg kan leda till att ungdomar blir utslagna för gott. Finska Missions-sällskapet hjälper de mest utsatta ungdomarna att få en utbildning, ett yrke och en inkomst. Den kollekt som bärs upp vid sångtillfället används inom Finska Missions-sällskapets utrikesarbete åren 2017–2019.

De vackraste julsångerna sjungs i vår församling:

To 14.12 kl. 19 i Snappertuna kyrka
Sö 17.12 kl. 16 i Bromarvs kyrka
Lö 30.12 kl. 18 i Ekenäs kyrka

Se närmare på sid. 24

Årets sångrepertoar vald i Österbotten

Årets julsånger har valts av Gerd Lindén och Sam Lindén, kantorer i Närpes församling, tillsammans med Deseré Granholm, kantor i Korsnäs församling.

Allsångstraditionen De vackraste julsångerna startade 1973. Finska Missionssällskapet presenterade då en allsång-sidé som församlingarnas kantorer kunde förverkliga kring tredje söndagen i advent, för att stöda missionen. Dåvarande organist i Åbo svenska församling, **Gunvor Helander**, var med och utarbetade det första konceptet på svenska.

Internationellt sånghäfte

För två år sedan lanserade Finska Missionssällskapet ett internationellt sånghäfte. Förra året bjöd flera församlingar in asylsökande till internationella sångkvällar.

Johanna Lillqvist, kampanjkoordinator för De vackraste julsångerna vid Finska Missionssällskapet, hoppas att de internationella sångkvällarna får ökad spridning.

– Vi önskar att julsångerna blir till glädje för till exempel de asylsökande som kommit till Finland, säger Lillqvist.

Källa: Finska Missionssällskapet

GE EN MENINGSFULL JULGÅVA!

Investera i en bättre framtid, ge en gåva som förändrar ungdomars liv.

Det finns nu fler ungdomar i världen än någonsin förr – 90 % av dem bor i u-länder där brist på utbildning, inkomster och omsorg kan bidra till utslagning för gott. Tack vare din gåva kan vi hjälpa de mest utsatta ungdomarna att få en utbildning, ett yrke och en inkomst. Intäkterna från De vackraste julsångerna använder Finska Missionssällskapet för att hjälpa ungdomar som riskerar utslagning.

Gåvoexempel:

5€
Skolbok

10€
Småföretagar-utbildning

20€
Livskunskaps-utbildning
för 5 ungdomar

60€
Läroavtals-utbildning

200€
Startpeng

SÅ HÄR KAN DU HJÄLPA*Ge via telefon*

Sänd ett SMS med texten **JUL5** (5 €) eller **JUL10** (10 €) till numret **16155**. Ring vår donationstelefon på numret **0600 11315** (15,36 € + LNA)

Ge via nätet

Ge en valbar summa via din nätbank. Danske Bank
IBAN FI38 8000 1400 1611 30

Bli månadsgivare

Stöd regelbundet där hjälpen behövs som mest.

Insamlingstillstånd: RA/2016/517 för 1.1.2017-31.12.2019, beviljat 22.09.2016 av Polisstyrelsen. De insamlade medlen används åren 2017-2019 i Finska Missionssällskapets utrikesarbete.

I hennes hemby finns inget högstadium, ingen elektricitet och inte ens en riktig väg, så Smriti fick verkligen anstränga sig för att kunna gå i skola.

Trots alla utmaningar kunde Smriti utbilda sig. Det gick tack vare mycket envishet samt det ekonomiska stöd som hon fick under högstadiet och gymnasiet. Efter skoldagen jobbade hon på åkrarna för att familjen skulle ha tillräckligt att äta. Smritis familj odlade i huvudsak majs och potatis, men skördarna var inte så stora att de skulle ha kunnat sälja en del.

Utbildning gav Smriti möjligheter som hennes familj aldrig haft

”Jag har fått ett liv”, säger den nu 24-åriga kvinnan. Hon arbetar för en lokal organisation som ger psykosocialt stöd åt bland annat dem som drabbats av jordbävningarna. Även om det gått två år sedan jordbävningarna, lider ännu många nepaleser av sviterna av dem och återuppbyggnadsarbetet är ännu på hälft. Smritis hemby blev till exempel nästan helt förstörd, men ändå bor människorna ännu i tillfälliga inkvarteringar.

Smriti är lycklig, för hon har ett meningsfullt arbete. ”Jag vill hjälpa andra eftersom jag själv fått så mycket hjälp”, säger hon.

Källa: Finska Missionssällskapet

SMRITI HJÄLPER NU ANDRA

”Skolvägen tog två timmar i varje riktning. Det gick jag varje dag”, berättar Smriti från Nepal.

Vi säljer:

DIAKONI-JULLJUS

till förmån för diakonihjälpen

Stöd församlingens utdelningar till jul genom att köpa ett ljus med julbanderoll.

Ljuset är en utmärkt julklapp eller "gåbort-present" till värden/värdinnan istället för en julblomma.

Läs mer på sid. 28.

ANNORLUNDA GÅVOTIPS

En Annorlunda Gåva lämpar sig för många olika tillfällen och många olika slags personer. Den överraskar och leder till samtal. Överraska någon med en julklapp, på födelsedagen eller då han eller hon går i pension, gratulera till bröllop eller examen, eller ge dig själv en gåva. Din gåva behövs alltid.

Du kommer väl ihåg att reservera tillräckligt med tid för att skicka kortet per post, så att du hinner skriva en personlig hälsning. Om det är bråttom kan du även välja ett elektroniskt kort och samtidigt göra en god gärning för miljön!

Kyrkans Utlandshjälp

PB 210/Södra Kajen 8, 00131 Helsingfors

Tfn [020 787 1201](tel:0207871201)

annorlundagava@kyrkansutlandshjalp.fi

Kundtjänsten betjänar vardagar kl. 9-16.

HJÄRTATS GÅVOR • Hitta flera gåvoexempel på annorlundagava.fi

Kärlek 30 €

Slösa Kärlek på dina nära och kära!

Gåvan Kärlek är en etisk gåva, med vilken du kan säga det som kan vara svårt att få sagt. Ge Kärlek i gåva till mamma, pappa, syskon, din partner, vän, eller varför inte en arbetskamrat.

Gåvan Kärlek värmer alldeles säkert mottagarens hjärta under en lång tid framöver. Med kortet kan du berätta att du bryr dig och ger ditt stöd till människor i utvecklingsländer.

Med donationen om 30 euro kan vi skaffa till exempel ca 80 kg risfrö för odling, hälso- och HIV-upplysning för sex personer eller en första hjälpen-väska för en barnmorska.

Kram 15 €

Behöver din vän eller älskling en kram?

Nu kan du sända en kram till dina käraste både nära och fjärran! Kramen värmer ännu länge efter att den kommit fram.

Med en gåva värd 15 euro kan Kyrkans Utlandshjälp skaffa till exempel en skolpulpet och en stol eller näringsrik mat för en månad för en hiv-smittad person.

Vänskap 10 €

Med hjälp av denna gåva kan du glädja din vän genom att berätta hur mycket du uppskattar er vänskap.

Gåvan Vänskap är en etisk gåva med hjälp av vilken du kan glädja dina vänner i vardag och fest. Ge gåvan till en vän nära eller fjärran för långvarig glädje.

Med en gåva värd 10 euro kan Kyrkans Utlandshjälp skaffa till exempel tio bitar tvål eller cirka 20 kilogram risgryn för odling.

Detta med LYCKA

Text: MARKUS ANDERSSON, ungdomsarbetsledare

I världen idag råder en jakt på ”den lyckliga tillvaron” som i vissa fall har drag av brott mot det första budet, tycker jag.

Eftersom jag själv också i någon mån är intresserad av detta brukar jag emellanåt då jag träffar grupper med människor, i olika åldrar och i olika livsskeden, fråga vilka som är de minsta gemensamma beståndsdelarna för ”lycka”. Svaren varierar väldigt mycket, beroende på vem jag talar med men en intressant iakttagelse jag gjort är att nästan alla nämner pengar eller ekonomisk välfärd som ett av de tre högsta kriterierna. Det finns de som menar att detta är en självklarhet och de som menar att detta är ett nödvändigt ont. Man kan säkert fundera kring detta på många olika sätt, jag försöker tänka på detta ur ett globalt perspektiv.

I världen idag finns många självständiga länder. En källa jag använde menade att det finns så många som 300, en enkel nät-sökning ger ungefär 200 som svar. Det varierar säkert bland annat beroende på hur man definierar självständig, men ca 200 är vad flera källor kommer upp med så jag utgår ifrån att detta stämmer tillräckligt bra för att jag skall kunna förklara min poäng.

En enkel google-sökning visar att om man delar upp jordens länder enligt bruttonationalprodukt hamnar Finland på plats nummer 29. Om min matematik stämmer innebär det att vi hör till de rikaste 20 % av världens länder. Omvänt innebär det alltså att 80 % av världens länder (enligt bruttonationalprodukt) är fattigare än vad vi är.

Skulle det då vara så att pengar och lycka hänger oskiljaktigt åt, betyder det att 80 % av världens länder är olyckligare än vad vi är?

Detta är givetvis en förenklad frågeställning och jag är medveten om att WHO delar in fattigdom enligt två kriterier, dels absolut fattigdom och dels fattigdom i förhållande till medeltalet inom det ifrågavarande landet, men jag tycker ändå tanken är värd att fundera över.

Jesus sade aldrig, vad jag känner till, att man inte får vara rik.

Däremot menade Han att där din skatt är där kommer också ditt hjärta att vara (Matt 6:19-21) och då tänker jag såhär; om konsekvensen av min jakt på rikedom innebär att omsorgen om min nästa halkar nedåt i prioritet kanske det jag uppnår ändå är något annat än lycka? Kanske en lycklig tillvaro i alla fall i första hand handlar om något annat än pengar?

Då jag emellanåt sitter vid bädden hos patienter som inte längre har mycket kvar har dessa ofta ett behov att göra något som kan liknas vid en slutredovisning av hur livet blev. Ofta kommer det upp glädjeämnen, ofta också besvikelser över saker som inte blev gjorda eller sagda. Besvikelse över att man inte tjänat mera pengar än man gjort brukar däremot aldrig komma upp och däri finns nog en klokhet som jag tror att kan vara en bra påminnelse.

Om jag då sammanfattar min text kanske lycka ändå trots alla världens löften, mest handlar om att vi bryr oss om varandra, något som alltså är fullständigt gratis.

HÖGMÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Gudstjänsterna är i regel högmässor eller kvällsmässor (KVM) med nattvard.
GDT = gudstjänst utan nattvard. AND = andakt.

november

26.11 Domsöndagen – Kristus Herre över allting

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka

december

ADVENT

3.12 1 advent – Din konung kommer i ödmjukhet

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka, kyrkokören medv. Se sid. 23
- ➔ Kl. 10 Tenala kyrka
- ➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka. GDT
- ➔ Kl. 13 Snappertuna kyrka. GDT. Kyrkokören medv.

6.12 Självständighetsdagen

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka tvåspråkig gudstjänst. Ekenäs manskör medv. Se sid 3

10.12 2 advent – Din konung kommer i härlighet

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 18 Tenala kyrka. Musikandakt

17.12 3 advent – Bered vägen för konungen

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 16 Bromarvs kyrka. MusikAND: De vackraste julsångerna

22.12. Julfred i Borgen

- ➔ Fr kl. 18 Raseborgs slottsruiner. Tvåspråkig andakt

JUL

24.12 Julaftonen

Ekenäs kyrka:

- Kl. 13 Nalle-julbön. En stund inför julen för de yngsta barnens familjer. Barn medverkar.
- Kl. 14 Julbön. Barn- och ungdomskör under M.Henrikssons ledning medverkar.
- Kl. 15 Julbön. Vokalgruppen JAMM
- Kl. 16 Julbön på finska
- Kl. 17 Julbön. Frida Backman, violin

Bromarvs kyrka:

- Kl. 15 Julbön på finska. Suvi Gräsbeck, sång
- Kl. 16.30 Julbön. Tony Wuorinen, sång

Snappertuna kyrka:

- Kl. 15 Julbön
- Kl. 16 Julbön på finska

Tenala kyrka:

- Kl. 13.30 Julbön på finska. Marikka Purola, sång
- Kl. 15 Julbön. Patricia Korenius, sång

25.12 Juldagen – Låt oss gå till Betlehem

- ➔ Kl. 06 Julotta i Ekenäs kyrka, körsång
- ➔ Kl. 06 Julotta i Tenala kyrka
- ➔ Kl. 08 Julotta i Bromarvs kyrka
- ➔ Kl. 08 Julotta i Snappertuna kyrka, körsång
- ➔ Kl. 10 Julotta på finska i Ekenäs kyrka

26.12 Annandag jul – Kristi vittnen

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka

31.12 1 sö efter jul – Den heliga familjen

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka

1.1.2018 Nyårsdagen – I Jesu namn

➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka

TRETTONDAG**6.1. Trettondagen**

➔ Kl. 16 Ekenäs församlingshem. GDT i samband med hela församlingens julfest. Se sid. 3
Möjlighet till skjutsning från Bromarv, Tenala och Snappertuna. Ring pastorskansliet i Ekenäs senast tisdag 2.1 kl. 12

7.1 1 sö. e. Trett. – Dopets gåva

➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
➔ Kl. 10 Tenala kyrka
➔ Kl. 12 Snappertuna kyrka

14.1 2 sö. e. Trett. – Jesus uppenbarar sin gudomliga kraft

➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka
➔ Kl. 16 Ekenäs kyrka. Ungdomsgudstjänst med utdelning av biblar till konfirmanderna.
➔ Kl. 18 Snappertuna kyrka. KVM

FÖRSTA ADVENT

Söndag 3.12 kl. 10
i Ekenäs kyrka

Medarbetarvälsignelse & konstmottagning

Vi firar inledningen på det nya kyrkoåret med Hosianna-sång och välsignelse av diakoniarbetarna Ritva Mieronkoski och Gunilla Lindvik samt församlingmästarna Tove Holmström och Kristian Svenskberg.

Efter högmässan inbjuds till kyrkkaffe i församlingshemmet. Vid tillfället mottas en donation i form av två målningar av Georges von Swetlik. Donator är Sophie von Julins stiftelse.

21.1 3 sö. e. Trett. – Jesus väcker tro

➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
➔ Kl. 18 Tenala kyrka. KVM

28.1 Septuagesima – Den oförtjänta nåden

➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka. GDT
➔ Kl. 18 Snappertuna kyrka. KVM

4.2. Kyndelmässodagen – Kristus, utstrålningen av Guds härlighet

➔ Kl. 15 Ekenäs kyrka. Stenmessa, en nattvardsgudstjänst kring stenkorsset.
➔ Kl. 18 Bromarvs kyrka. KVM
➔ Kl. 10 Tenala kyrka

GEMENSAM BÖN

Lördag 25.11, 23.12

kl. 9.30 Ekenäs församlingshem

EKUMENISK BÖNEKVÄLL

Torsdag 18.1 kl. 18.30 i Ekenäs

Se ytterligare info i nästa nummer.

FÖRBÖN

- **I flera kyrkors vapenhus** finns möjlighet att skriva och lämna kvar lappar eller formulär med önskan om förbön för egen eller andras livssituation. Förbönsämnena bärs fram anonymt i söndagens gudstjänst.
- **Du kan fylla i** ett elektroniskt anonymt förbönsformulär på Ekenäsnejdens svenska församlings webbplats. Förbönsämnena bärs fram anonymt i söndagens högmässa.
- **Du kan personligen** ta kontakt med någon anställd (se kontaktuppgifter på s. 39) gällande förbön eller vända dig direkt till förbönsgruppen i Ekenäs.

Kontakt: eeva.hanner@pp.inet.fi

Advents- och julmusik 2017

KONSERTER & MUSIKEVENEMANG

EKENÄS KYRKA

- Fr 17.11 kl. 17 och 19** Oratoriet "Skymning, gryning – att stiga ut ur krigets skugga"
Musik: Thomas Enroth | Text: Thomas Lundin
Dirigent Nils-Petter Ankarblom
Solister: Sören Lillkung, Therese Karlsson, Margaretha Nordqvist, Erik-André Hvidsten
Symfoniorkestern Orchestra Aurora Finlandica, 100 körsångare och musiker
Biljetter: Förköp Luckan, Studioticket, Netticket | 30 € + exp.
- Må 4.12 kl. 19** Julun juhlaa – Julens fest
Helsingin poliisioittokunta
Dir. Sami Ruusuvuori
Solist: Helena Juntunen
Fritt inträde | Programblad
- Fr 8.12 kl. 19** Årets stora julkonsert
Thomas Enroth, Heléne Nyberg, Benny Törnroos, Ami Aspelund m.fl.
Biljetter: 26 € | Förköp: netticket.fi
- Lö 9.12 kl. 17** Julkonsert
Girls'n Qvinnas
Dir. Monica Henriksson
Dansare från Hurja Piruetti
Fritt inträde | Programblad 15 €
- Må 11.12 kl. 18.30** Musikinstitutets traditionella julkonsert
- Ti 12.12 kl. 19** Sång till ljuset
Gamelikören, Gillekören, Årgångssången
Dir. Håkan Wikman
Fritt inträde | Programblad 10 €
- On 13.12 kl. 18** Luciakröning – Ekenäs lucia
Barnkörerna Primo och Secondo,
Ungdomskören och cellister från musikinstitutet under Monica Henrikssons och Sanna Jääskeläinens ledning
Kollekt för Luciansamlingen
- Fr 15.12 kl. 19** Musikmeditation i advent
Frida Backman, violin
Fritt inträde | Programblad 15 €

- Lö 16.12 kl. 19** Sinivalkea joulu – En blåvit jul
Finnair Singers & Jyrki Anttila
Dir. Pasi Eskelinen
Risto Kupianen, piano
Pekka Korhonen, bas
Jartsa Karvonen, slaginstrument
Aleksi Ahoniemi, blåsinstrument
Biljetter: 20 € | Förköp: Kungsbokhandeln och lippu.fi
Gruppfförsäljning min 10 pers.: ryhmamyynti@operart.fi,
tfn 050-559 6773

- Sö 17.12 kl. 19** Imagine Christmas
Maria Höglund, Thomas Höglund,
Mikael Svarvar
Medverkande musiker
Fritt inträde | programblad 20/10 €

- Lö 30.12 kl. 18** De vackraste julsångerna
Allsång och helgmålsbön tillsammans
med Anders Storbacka, Sofia Lindroos
och Monica Cleve

BROMARVS KYRKA

- Sö 17.12 kl. 16** De Vackraste Julsångerna
Allsång, körsång
Tenala-Bromarv kyrkokör
Sofia Lindroos
Kollekt för FMS

SNAPPERTUNA KYRKA

- Ti 5.12 kl. 19** Musikmeditation i advent
Frida Backman, violin
Fritt inträde | Programblad 15 €

- To 14.12 kl. 19** De Vackraste Julsångerna
Allsång, körsång, orgelmusik
Snappertunakören, Ekenäs kyrkokör
Anders Storbacka
Kollekt för FMS

TENALA KYRKA

- Sö 10.12 kl. 18** Finland 100 år – Zachariassen-orgeln 130 år
Orgelmusik av finlandssvenska tonsättare
Karlsson, Stenius, Gustafsson, Sikström m.fl.
Musikandakt med Anders Storbacka, orgel
och Ann-Sofi Storbacka, andakt och guide
till musiken
Kollekt
- Ti 19.12 kl. 19** Sent i advent
Thomas Lundin, Richard Mitts, piano
Fritt inträde. Sparbanksstiftelsen i Tenala
och Ekenäsnejdens svenska församling
bjuder på konserten med anledning av
Finland – 100 år

Kontaktpersoner/kantor:

Niels Burgmann
044-755 3628
niels.burgmann@evl.fi

Sofia Lindroos
044-755 3600
sofia.lindroos@evl.fi

Pia Nygård (1.1.2018–)
044-755 3634
pia.nygard@evl.fi

Vikarierande kantor (– 31.12)
Anders Storbacka
044-755 3634
anders.storbacka@evl.fi

Under mina 17 år bakom bussratten upplevde jag situationer av alla slag: trevliga, otrevliga, farliga, bisarra – hela skalan. Av passagerarna fick jag också höra ord av alla de slag: värmande, uppmuntrande, kritiska, humoristiska, osakliga – allt tänkbart och otänkbart.

En gång fick jag så vänliga ord av en passagerare att jag inte kan glömma dem. Det var sent i november för nio år sedan. Vinterns första snöstorm. Snön vräkte ner. Hård blåst. Halt. Man måste STYRA bussen meter för meter. En felmanöver på Västerledsbron mellan Helsingfors och Drumsö kunde ha varit ödesdiger. På kvällsturen från Helsingfors till Ingå anlände jag rejält försenad till Gesterby vändplats i Kyrklätt. En dam som var i beråd att stiga av bussen kom fram till mig. Hon sade ordagrant: ”Kiitos. Teillä on raskas työpäivä tänään. Toivon että teitä nyt varjellaan kun jatkatte matkaa”. (Tack. Ni har en tung arbets-

Anders
har
ordet

dag i dag. Jag hoppas att ni nu står under högre makters beskydd när ni fortsätter resan.) Jag sade ”kiitos” och körde vidare mot Ingå.

Många gånger har jag tänkt på hennes ord. Var det inte en ”vardagens välsignelse” hon gav mig? Och vad har jag inte själv försummat när jag i motsvarande situationer enbart tigit?

I slutet av varje gudstjänst hör vi: ”Herren välsigne er och bevarer er...” I psalmbokstilläggets sista psalm sjunger vi: ”Må din väg gå dig tillmötes, och må vinden vara din vän – och tills vi möts igen må Gud hålla dig i sin hand.”

Anders Storbacka, kantorsvikarie

Julsångstund

Måndag 11.12 kl. 18 i Karis kyrka

Medv.: Sångensemblen Vox Mix
Bandet Trixstar
Claus Terlinden, gitarr, Anders Storbacka,
orgel och piano, Ann-Sofi Storbacka, speaker

Sångstunden är anpassad för personer med olika slag av funktionshinder. Vi sjunger av hjärtans lust!
Välkommen också du!

ALLSÅNGSSTUNDER

Vi träffas första onsdagen i månaden kl. 17.30 i Ekenäs församlingshem och sjunger tillsammans ur sångboken Sionsharpan. Ledare: Pia Nygård (Ej i december och januari)

KÖRER Vårterminsstart vecka 3 (15–19.1.2018)

EKENÄS KYRKKOKÖR

Onsdagar kl. 18.30–20.00 i Ekenäs församlingshem Ledare: Pia Nygård
Start 17.1

SNAPPERTUNAKÖREN

Torsdagar kl. 19–21 i Snappertuna prästgård Ledare: Pia Nygård
Start 18.1

TENALA-BROMARV KYRKKOKÖR

Tisdagar kl. 19 i Bromarvs församlingshem (jämna veckor) och i Tenala församlingshem kl. 18.30 (udda veckor) Ledare: Sofia Lindroos
Start 16.1 (Tenala)

Måndag 4.12 kl.19 | Ekenäs kyrka
Helsingin poliisioittokunta
Solist: Helena Juntunen

FAMILJECAFÈER

Vårterminen inleds vecka 2.

- Tenala församlingshem tisdagar kl. 9.30–12.30
- Droppen i Österby församlingshem fredagar kl. 9.30–11.30
- Drop-in i Ekenäs församlingshem onsdagar kl. 9.30–11.30
- Snappertuna prästgård fredagar kl. 10.00–12.00

DAGKLUBBAR

EKENÄS

Vårterminen inleds vecka 2.

- Dagklubbsjulfest hålls måndag 11.12 kl. 18.00 i församlingshemmet.

KLUBBAR FÖR SKOLBARN

Julfest i klubbarna vecka 50.

Vårterminen inleds vecka 2.

BROMARV

- Lek- och rörelseklubb i Bromarvs skola fredagar kl. 12.20–13.20

TENALA

- Församlingshemmet onsdagar kl. 15–16 (för åk 3–4)

EKENÄS

- Ekenäs församlingshem (klubbtr.) måndagar kl. 18–19
- Österby församlingshem tisdagar kl. 18–19
- Västerby skola torsdagar kl. 18–19

EFTIS

Församlingens eftermiddagshem för skolbarn är öppet i Österby församlingshem under vårterminen 8.1–1.6.2018 kl. 12–16.30 varje vardag under skolterminen.

Jullov: 23.12–7.1.2018. Vi vill erbjuda barnen en trygg miljö efter skoldagen med möjlighet till aktivitet och vila, ett hälsosamt mellanmål och utvistelse.

EVENEMANG FÖR BARNFAMILJER

EKENÄS

- Höstens sista familjekväll hålls torsdag 30.11 kl. 17.30–19.30 när vi samlas till glad gemenskap i dagklubbsutrymmet. Lek, pyssel, sång och andakt för barnfamiljer. Kvällste/kakao och smörgås, frivillig avgift för dagklubbens fadderbarn.

BARNENS JULKYRKA

EKENÄS

- Barnens julkyrka tisdag 19.12 kl. 9.00 och 9.45 i Ekenäs kyrka

TENALA

- Barnens julkyrka onsdag 20.12 kl. 9.00 i Tenala kyrka

SNAPPERTUNA

- Barnens julkyrka fredag 22.12 i Snappertuna kyrka

BROMARV

- Barnens julkyrka fredag 22.12 kl. 8.30 i samband med skolbarnens julkyrka

SPORTLOVSLÄGER

Närmare information i nästa nummer.

JULBASAR I EFTIS

lördagen den 9 december kl. 14–16 i Österby församlingshem.

Eftisbarnen säljer egengjorda hantverk, julgodis och bakverk. Alla intäkter går till en liten guldkant för vårt eftermiddagshem. Alla hjärtligt välkomna!

Siffe kyrkrätta önskar alla familjer en fin jul.
Tänd många adventsljus och var snälla mot varandra!

TVÅ BARN, EN FLYKT,
ETT FRÄMMANDE LAND

PAR AVION

På BARNKONVENTIONENS DAG

bjuder vi på teater samtidigt som vi firar församlingens 10-åringar!

Måndag 20.11 kl. 18 i Tenala församlingshem

PAR AVION

En pjäs om två barn på flykt, lämplig för åldern 6-12 år.

Text, musik & regi: Arn-Henrik Blomqvist

I rollerna: Jonna Nyman & Marika Parkkomäki

Produktion: Tandem Teatern & Åbo Svenska Teater

Fritt inträde. Föreställningen stöds av Sparbanksstiftelsen i Tenala.

Kontaktperson/Barn & familj:
Vikarie Iselin Nylund
044-755 3611
iselin.nylund@evl.fi

Kontaktperson/Eftis:
Daniela Lindgren
0400-291 334
daniela.lindgren@evl.fi

FAMILJEKYRKA

Söndag 19.11

Snappertuna kyrka kl. 12

Tenala kyrka kl. 14

Ekenäs kyrka kl. 16

UNGDOMSKVÄLLAR

EKENÄS: Onsdagar kl. 18–22 i Kulan.

TENALA: Onsdagar kl. 18.30–21 Downstairs.

UNG KYRKA

- Onsdag 22.11 kl. 18.30 i Tenala kyrka
- Söndag 14.1 kl. 16 i Ekenäs kyrka. Gudstjänst med bibelutdelning till samtliga konfirmander i hela församlingen.

UK

Ungdomens kyrkodagar

Hej ni alla som har fyllt 15 men inte 30. Det är dags att anmäla sitt intresse för UK 2018!

UK ordnas 25–28.1.2018 på Lärkkulla i Karis och är Borgå stifts ungdomsparlament.

Framtidsfrågor och nutid diskuteras ivrigt och mycket. UK har en Facebook-sida.

Vår församling har rätt till 10 delegater och församlingen står för delegaternas avgifter.

Kontakta Kjell "Wikis" Wikström för mer info: Snap, WhatsApp, telefon, FB.

Anmälningstiden går ut i mitten av december.

PYSSLA med Daniela

Adventstid är en tid fylld av längtan och förväntan. Varje söndag i advent får vi tända ett ljus i adventsljusstaken.

Doftande julapelsin och vintrig krans

Många av er har säkert också en adventskalender i vilken ni öppnar en lucka varje dag fram till jul. Kanske skriver ni också önskelistor och planerar julklappar till vänner? I bland känns väntan och längtan lång och då kan det vara roligt att pyssla lite.

Ett enkelt julpyssel, som dessutom doftar väldigt gott, är apelsiner prydda med nejlikor. Du behöver bara apelsiner, hela nejlikor och eventuellt ett vackert band. Sedan är det bara att sticka in nejlikor i apelsinen i vilket mönster du önskar. Om du vill kan du binda ett band runt apelsinen att hänga upp den i, men de är också vackra liggande i en skål t.ex.

En vacker vintrig krans gör du lätt själv av kottar, hobbyfärg, universallim och en bit stadig kartong. Innan du börjar måla på kottarna är det bra om de är torra. Du kan ha dem inne och torka några dagar eller om du ber en vuxen om hjälp så kan ni också snabbt torka kottarna på en plåt i ugnen. Efter det är det bara att måla kottarna efter smak och tycke. Jag ville att mina kottar skulle se lite vintriga och snöiga ut så de fick bli vita. Men vill du ha en mer färgglad krans kan du förstås välja andra färger. Jag klippte ut en rund ring i kartong, i den storleken jag ville ha min krans. Efter det limmade jag fast kottarna på kartonggrunden.

Till slut limmade jag på en rosett som extra prydnad. Då kransen är klar måste den torka ordentligt innan den kan hängas upp. Kanske blir det en välkomnande krans på din dörr?

*En skön adventstid,
Daniela*

DAGTRÄFF för daglediga

EKENÄS

Dagträff med lunch i Ekenäs församlingshem

Tredje onsdagen i månaden kl. 12.
Lunchavgift 8 €.

- 17.1.2018 Gäst: Elsa Tenhonen
Tema: Stavkyrkan, rømmegrøt och helgonkung – på pilgrimsvandring i Norge

SNAPPERTUNA

Dagträff i Snappertuna församlingshem

Andra torsdagen i månaden kl.13.30

- 14.12 Julfest med Lucia och julgröt

- 11.1.2018 Gäst: Ann-Sofi Storbacka
Tema: Parrelation på äldre dar

TENALA

Pensionärsträff i Tenala församlingshem

Tredje onsdagen i månaden kl. 14, skjuts ordnas vid behov, kontakta Gunilla senast 3 dagar före träffen.

- 13.12 Gemensam julfest för Bromarv och Tenala pensionärer i Bromarv församlingshem kl. 13.00. Ta med namnlös julkapp värd 3–5 €. Observera att datum och klockslag för träffen undantagsvis är annat! Anmälan till skjuts en vecka före

- 17.1.2018 Gäst: Elsa Tenhonen
Tema: Stavkyrkan, rømmegrøt och helgonkung – på pilgrimsvandring i Norge

BROMARV

Pensionärsträff i Bromarvs församlingshem

Första onsdagen i månaden kl.13.30, skjuts ordnas vid behov, kontakta Gunilla senast 3 dagar före träffen.

- 13.12 Gemensam julfest för Bromarv och Tenala pensionärer i Bromarv församlingshem kl. 13.00. Ta med namnlös julkapp värd 3–5 €. Observera att datum och klockslag för träffen undantagsvis är annat!

- 10.1.2018 Observera att datum för träffen undantagsvis är annat!
Gäst: Elsa Tenhonen
Tema: Stavkyrkan, rømmegrøt och helgonkung – på pilgrimsvandring i Norge

ONSDAGSLUNCH

Onsdag 13.12 kl. 12 – Ekenäs församlingshem
Efter maten sjunger vi ur De Vackraste Julsångerna.

BASARER

JULBASAR lördag 2.12 kl. 11–13

Ekenäs församlingshem

Försäljning av söta och salta bakverk och annat gott. Lotterier, loppisfynd och kaféserving.

Medverkande: Diakoni- och missionskretsen, Kenya-missionskretsen, Fynda och Solkransen

TRADITIONELL JULMARKNAD

Självständighetsdagen, onsdag 6.12 kl. 14–16

Bygdegården i Tenala

Missionskretsen i Tenala deltar med försäljning och lotteri till förmån för församlingens missionsprojekt. (Huvudvinst: handsydd löpare av G. Holmström)

JULJUS – DIAKONIJUS

TILL FÖRMÅN FÖR DIAKONIHJÄLPEN

Stöd församlingens diakonitdelningar genom att köpa ett ljus med julbanderoll. Ljuset är en utmärkt julkapp eller "gåbortpresent" till värden/värdinnan istället för en julblomma. Du kan också unna dig själv ett diakoniljus som passar bra i en större lykta eller på bordet i ditt eget hem.

Banderollen kan lösgöras och återanvändas som dubbelt julkort.

Ljuset säljs vid olika sammankomster, träffar och basarer i församlingshemmen samt på pastorskansliet i Ekenäs. Intäkterna tillfaller diakonihjälpen i Ekenäsnejdens svenska församling.

Pris 10 €
Höjd ca 25 cm
Diameter ca 7,8 cm
Brinntid ca 90 h

Bildkälla för banderollen: Kyrkans bildbank (Kyrkostyrelsen/Anniina Mikama)

DIAKONIHJÄLP

Understöd till församlingens diakonihjälp som stöder familjer och enskilda personer i församlingen kan betalas in på kontonumret FI17 5549 6610 0002 87
Märke: Diakonihjälp

DIAKONI I EKENÄSNEJDEN

Kontakt & adress: Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs
Diakonimottagningen är öppen måndagar och tisdagar kl. 9–10

DIAKONIPERSONAL

Carita Englund
040-572 9510
carita.englund@evl.fi

Gunilla Lindvik
040-839 6733
gunilla.lindvik@evl.fi

Ritva Mieronkoski
044-755 3604
ritva.mieronkoski@evl.fi

DIAKONIKRETSAR & ÖVRIGA KRETSAR

EKENÄS

Diakoni- och missionskretsen i församlingshemmet måndagar kl. 13.
Kontaktperson: Carita Englund, tfn 040-572 9510. **Start 8.1.**

Kenya-missionskretsen i församlingshemmet måndagar kl. 15.
Adventsfest måndag 4.12 kl. 15 tillsammans med kyrkobröderna och Sionsharpans allsångsgrupp. Gäst är Samuel Eriksson.
Kontaktperson: Ing-Maj Wikström, tfn 241 3026. **Start.8.1.**

Församlingens förbönsgrupp samlas varannan torsdag (alltid udda veckor) **4.1, 18.1, 1.2, 15.2** etc. för att be för olika böneämnen. Är det något du vill att vi ber för? Ta kontakt eller skriv ner ditt böneämne och lämna in det på pastorskansliet. Märk kuvertet med Eva Hanner/förbönsgruppen. Du kan också skicka e-post till eeva.hanner@pp.inet.fi
Vi behandlar böneämnena konfidentiellt. Ta också kontakt om du vill delta i gruppen. *Kontaktperson:* Eva Hanner, tfn 050-595 4946.

Ekenäs stödgrupp för minnessjuka och närstående samlas en gång i månaden; tisdagarna **12.12** och **9.1.2018** kl. 14–15.30 i församlingshemmet, Larssonv. 1. Gruppen är ett samarbete mellan församlingen och Minneslots Nyland.
För närmare info ring Ritva Mieronkoski, tfn 044-755 3604 eller Susanna Öster, tfn 0400-321 239.

Solkransen – grupp för kvinnor i Kulan (ungdomsutrymmet under pastorskansliet) jämna veckors tisdagar kl. 17.30–19.
Kontaktperson: Gunilla Lindvik, tfn 040-839 6733. **Start: 9.1.**

Kyrkobröderna i församlingshemmet en måndag i månaden kl. 18.
Kontaktperson: Hans Wall, tfn 040-572 9501. **Start: 5.2**

På djupet – bibeldiskussionsgrupp i församlingshemmet i regel sista torsdagen i månaden kl. 19. Gruppen leds av Karl-Gustav Sandelin. **Start: 25.1**

Bokslukarna – öppen läsecirkel med livsåskådningsinriktning samlas i församlingshemmet i regel sista onsdagen i månaden kl. 17. Gruppen leds av Ann-Sofi Storbacka och Ringa Sandelin. **Start: 31.1**

TENALA

Missionskretsen i församlingshemmets nedre våning varannan tisdag kl. 13–15. Vi dricker kaffe, den som vill handarbetar, vi tar del av information från de missionsfält församlingen stöder, högläser och diskuterar.
Kontaktperson: Carita Englund, tfn 040-572 9510. **Start: 9.1.**

Bönekväll i församlingshemmet, nedre våningen (ingång via diakonkansliet) en måndag per månad kl. 18–20. Vi samlas för att sjunga, läsa bibeln och be för olika böneämnen. Höstterminens sista träff är den **11.12**. Vårterminen inleds **8.1**. Om du inte kan delta men vill att vi ber för något som ligger dig varmt om hjärtat, kan du kontakta Carita Englund, tfn 040-572 9510 eller epost: carita.englund@evl.fi. Du får vara anonym om du vill men vi som ber har också tystnadsplikt.

ÖPPET HUS

Torsdagar kl. 10–12

i Tenala församlingshem.

Diakoniarbetare Gunilla Lindvik, församlingspastor Wille Westerholm eller någon av de övriga medarbetarna finns på plats. Välkommen in för en stunds umgänge och en kopp kaffe. **Kl. 11** serveras soppa för 4 €/person.

DIAKONIRESURSEN

En grupp för dig som vill vara med i församlingens besöksjänst

Kontaktperson: Ritva Mieronkoski
tfn 044-7553604

EKENÄS MATBANK

Matbanken i Ekenäs är ett samarbetsprojekt mellan Ekenäsnejdens svenska församling, Raaseporin suomalainen seurakunta, Missionskyrkan, Metodistkyrkan och lokala livsmedelsaffärer. Ekenäs Matbank verkar i en affärshastighet på Björknäsgratan 29-31

Matutdelning varannan torsdag kl. 14. Sista utdelning innan jul sker den 21.12 och första utdelning efter jul sker 11.1.2018.

Upplever du att du är i behov av mat-hjälp så tveka inte att ta kontakt med diakoniarbetarna.

Kontaktpersoner: Carita Englund, tfn 040-572 9510 och Ritva Mieronkoski, tfn 044-755 3604

Verksamheten resulterar i fasta utgifter såsom hyra och el och vi är tack-samma för alla ekonomiska bidrag. Om du vill ge en donation till förmån för Matbanken är kononumret F117 5549 6610 0002 87

Märke: Ekenäs Matbank

Ta gärna kontakt om du vill bidra med din arbetsinsats.

TENALA-BROMARV MATBANK

Matbanken är ett samarbete mellan Ekenäsnejdens svenska församling, Sale, Carl de Mumma och Metro/Pikatukku.

Matutdelning varje torsdag kl. 14 i Tenala församlingshem, Sockenvägen 13

Kontaktperson: Mona Andersson, tfn 040-5484783

FAMILJERÅDGIVNINGSCENTRALEN RASEBORG

www.raseborgfrgc.fi

Tidsbeställningar:

ti och to kl. 9–10
on kl. 13–14
Tel.: (019) 238 281

E-post: raseborgfrgc@evl.fi

Ny besöksadress:

Orkdalsvägen 6, bost. 2
10420 Skuru

Gatuvy från Viesite.

Biståndsprojekt VIESITE i Lettland

För ganska exakt fyra år sedan besökte *Berndt Lindblom* och undertecknad – båda från Fyndas (tidigare Bikupan) biståndsgrupp – samt *Sören Lönngren* från Missionskyrkan, den lilla staden Viesite i södra Lettland. Staden med knappt tvåtusen invånare ligger vid en vägkorsning mellan två mindre vägar endast 31 kilometer från gränsen till Litauen. Staden som är ett servicecenter för den omkringliggande landsbygden har ingen industri eller någon annan betydande arbetsgivare. Den närmaste större staden Jekapils ligger ca 35 km från Viesite och det är dit en del av invånarna reser dagligen för att få sin utkomst. Viesite, som består av egnahemshus från förra seklets mitt, har inga större landmärken utöver ett väldigt stort kulturhus byggt i början av sjuttioalet under den ryska eran, samt en ny byggd luthersk kyrka.

Det var en mörk lördagskväll i början av november 2013 som vi gjorde vårt första besök i regionen. Det var *Sören* ensam i sin bil och *Berndt* och jag i vår bil som träffades i en liten by vid namnet Birtz några kilometer från Viesite. *Berndt* och jag hade åkt led-

sagade av vår navigator och kom söderifrån längs smala dåliga vägar, medan *Sören* kom från motsatt håll, navigerande med sin rutin från tidigare färder i södra Lettland. Vi träffades på den kolsvarta landsvägen vid en vit stenkyrka. Efter en kort stund stannade en personbil och en dam steg ur och frågade på engelska om hon kunde vara oss behjälplig. Vi förklarade för henne att vi skulle besöka Viesite ännu denna kväll och byskolan i Birtz följande morgon. Det visade sig att damen var lärare i den skola vi skulle besöka följande dag!

Vi åkte vidare mot Viesite och blev mötta utanför staden av en bil som körde före oss in till stadens socialcenter. Inne i det delvis renoverade rödtegelhuset möttes vi av några damer varav två talade engelska. Det visade sig senare att det var chefen med sina anställda vid socialkontoret samt två inkallade tolkar som tog emot oss. Efter att ha druckit sedvanligt te eller kaffe lossade vi våra bilar med hjälp av tillkallade män. Våra medhavda klädlådor och andra förnödenheter bars upp till andra våningen, till väldigt nedslitna men torra utrymmen.

Efter att bilarna lossats blev vi bjudna på mat tillsammans med våra värddar i stadens enda restaurang, som var inrymd i det stora kulturhuset. Maten smakade bra och sällskapet var trevligt. Innan vi bröt upp för kvällen för att bege oss till Jekapils där vårt hotell låg, blev vi inviterade att följande dag komma tillbaka för att få en närmare inblick i staden socialväsende.

Följande morgon vaknade jag tidigt på grund av att ett rör hade sprungit läck i rummet ovanför mitt rum. Det blev en blöt och tidig väckning trots att det var söndagsmorgon. Efter att ha druckit morgonkaffe på hotellet åkte vi iväg till skolan i Birtz. Där träffade vi vår nya vän läraren, som vi hade träffat föregående kväll på landsvägen, samt skolans föreståndare. Vi fick en kort introduktion i skolans verksamhet och besåg skolans verkligen slitna utrymmen. Därefter lossade vi kvarvarande last som var tillägnad skolan samt kläder och barnattiraljer till byns behövande.

Sedan fortsatte vi till Viesite där samtliga damer från gårdagens träff tog emot oss. Efter sedvanligt kaffe begav vi oss till stadens

åldringshem och bäddavdelning. Huset var en f.d. sjukstuga som nyrenoverats med EU-medel. Den inhyste ca trettio åldringar. Här gjorde vi en rundvandring och kunde konstatera att behovet av olika slag av hjälpförmåner och möbler var stort. Den kvinnliga läkaren och föreståndarinnan kunde inte ett ord engelska, enbart tyska och ryska förutom lettiska! Nämnas bör att äldre människor läst tyska i skolan som främmande språk. Idag talar de flesta ungdomar engelska.

Efter besöket på äldreboendet åkte vi till ett privat hem där vi träffade en tonårsflicka som på grund av en muskelsjukdom inte kunde gå. Hon bodde hos en moster och hade väntat flera år på att få en rullstol. Vi kunde glädja Adriana, som flickan hette, med att vi hade med oss några rullstolar som vi hade lossat föregående dag. En av dem fick hon. Med detta hjälpmedel kun-

de hon gå i vanlig skola och idag har den duktiga flickan avlagt något slag av yrkesexamen.

Efter detta besök och en rundtur i staden begav vi oss till det gigantiska kulturhuset. Här tog stadens kulturchef emot och förutom byggnaden besåg vi en konstutställning. Huset inrymmer en stor sal med rum för 500 personer, en biograf, en restaurang samt flera andra rum för olika aktiviteter. Här blev vi igen bjudna på mat i restaurangen och efter att ha blivit avtackade fortsatte vi vår färd till Riga, dit vi anlände vid 22-tiden för övernattnig.

Sedan vår första resa har vi gjort totalt nio resor med vår bil till Viesite och sammanlagt 34 resor till Lettland. Ibland har vi varit med tre bilar och varje gång åker vi ca 1200 km längs landsväg. I vårt bagage har vi haft kläder, sängkläder, sängar, rullstolar, rollatorer, kryckor, cyklar, moderskapsförpack-

→ Hemma hos Adriana och hennes moster.

↓ Stadens åldringshem.

SECONDHAND FYNDA

för BISTÅND & MISSION

Kom och gör prisvärda fynd!
Kom ihåg oss när du städar eller förnyar hemma eller när du vill köpa en gåva att ge bort!

VI HAR ÖPPET

Tisdagar kl. 14-18
 Torsdagar kl. 14-18
 Lördagar kl. 10-14

VI HAR VARUMOTTAGNING

under öppethållningstid. Du kan också ringa våra kontaktpersoner och komma överens om leverans.

FYNDA tar tacksamt emot hela och rena saker, antingen direkt till bistånd eller till försäljning. Inkomsten från försäljningen går till välgörenhet i lika delar; till bistånd via församlingens eget biståndsarbete och till mission via Finska Missions-sällskapet.

KONTAKTPERSONER

Gita Lindholm
 gita.lindholm@vndata.fi
 tfn 040-518 0301

Viveca Lindblom
 040-729 3950

Guy Sundström
 040-085 1789

FYNDA'S ADRESS:

Trollbergsvägen 12
 10650 Ekenäs

Ekenäsnejdens svenska församling

Mamma med åtta barn som fått hjälp av Fynda.

ningar m.m. Till jularna har vi fört matförpackningar, till torsdag en kasse med innehåll enbart för mor och till skolstarterna skolväskor med skolförnödenheter.

I kulturhuset i Viesite har vi varit med om att starta ett eftermiddagshem för

skolbarn. Vi har bistått med olika inventarier såsom stolar och bord, mattor, spel och leksaker. Även ett gammalt piano har vi forslat dit från Ekenäs. Utrymmet används också som samlings- och skolningsplats för nyblivna mammor.

Sensommaren 2015 hade vi besök i Ekenäs av damerna med deras män från Viesite. Programmet var digert i dagarna två och man gjorde studiebesök till stadens åldringshem och sjukhus. Kyrkan besöktes och lunch intogs i församlingshemmet. Guidad tur gjordes både i Ekenäs och Hangö. En kvällstillställning hölls i en privat trädgård med god mat och trevlig samvaro. Följande dag återvände gästerna hem – säkert trötta, men med många nya intryck.

Vår senaste resa till Viesite gjorde vi i början av september detta år. Som nytt mål besökte vi en liten by som heter Sunakaste, 15 km från staden Viesite. Vägen dit var en liten smal grusväg. Besökets mål var byskolan, med 36 elever, som också fungerar som byns sociala center. Få se vad den kontakten för med sig framöver?

Besöken i Viesite har gett oss många goda vänner och tillfredsställelse beroende på väl organiserad hjälpmottagning samt stor gästfrihet.

Guy Sundström

Raseborgs kyrkliga samfällighet

OMBYGGT KREMATORIUM

Karis krematorium – beläget i bottenvåningen under St Olofs kapell vid Centralgatan 23 i Karis – har genomgått en större ombyggnad under 2017.

Foto: CHRISTER LINDVIK

Ombyggnadsarbetet inleddes i januari och avslutades i början av september. Orsaken till den påkallade åtgärden är skärpta miljökrav gällande rökgasernas kvalitet. Rökgaserna innehåller normalt låga halter av koldioxid, kvicksilver och fasta partiklar. Innan ombyggnaden uppvisade rökgaserna från krematoriet en aning förhöjda partikelvärden medan de övriga beståndsdelarna höll sig klart under tillåtna gränsvärden. Efter ombygg-

naden håller sig de uppmätta värdena till alla delar och med god marginal under tillåten gräns.

Förnyelsearbetena krävde tilläggsutrymme och ledde till en 85 kvm stor tillbyggnad i vilken installerats ett nytt kolfilter och en större kylanläggning. Den nya kylanläggningen ser till att gasernas temperatur sänks från drygt 1000 grader till de tillåtna 300 grader innan de körs genom filterutrustningen.

De slutliga kostnaderna uppgår till 1,5 milj. euro.

Krematoriet är det enda i Västnyland och betjänar förutom den egna kommunen och Hangö även Lojo- och Salo-regionen. Krematoriet är Finlands äldsta församlingsägda (rätt benämning?) krematorium. Föregående renovering gjordes år 2000. (VL)

LUCIA

Arrangör: Ekenäsnejdens svenska församling

RÖSTNING

Årets luciafölje består av fyra flickor och röstningen där årets lucia vaskas fram pågår den 3–26.11. Vita röstningslådor finns utsatta i Ekenäs bland annat i några affärer och banker, i pastorskansliet, i kyrkan och församlingshemmet. Kombinerat med röstningen pågår medelinsamlingen som stöder församlingens diakoniarbete bland enskilda och familjer på Ekenäsområdet.

Röstningsresultatet kungörs vecka 48.

Ellinor Blomqvist, 16 år

Sångvitsord: 10

Skola: Ekenäs Gymnasium

Fritidsintressen: Jag sjunger och spelar piano, tränar och umgås med mina vänner.

Beskriv dig själv: Jag är en snäll, glad, omtänksam och positiv människa.

Vad betyder lucia för dig? För mig är lucia en fin tradition. Lucia sprider ljus och glädje och det är en fin upplevelse för mig att jag själv få vara med.

Hur vill du påverka framtiden? Jag vill hjälpa andra och sprida glädje.

Emilia Lindh, 16 år

Sångvitsord: 10

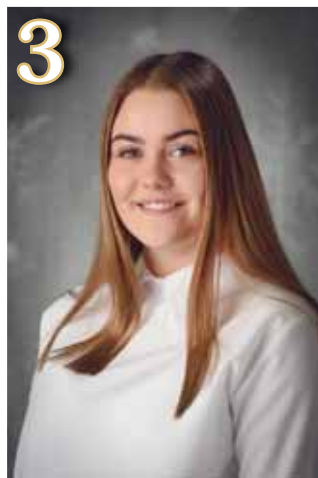
Skola: Ekenäs Gymnasium

Fritidsintressen: Jag spelar piano och gitarr, sjunger och idrottar.

Beskriv dig själv: Jag är glad, positiv, ärlig och omtänksam.

Vad betyder lucia för dig? Luciatraditionen är väldigt viktig och har funnits med mig sedan jag var liten. Jag har alltid drömt om att själv få vara med och sprida glädje och ljus.

Hur vill du påverka framtiden? Jag vill sprida glädje och hopp.

Maja Lundin, 16 år

Sångvitsord: 10

Skola: Ekenäs Gymnasium

Fritidsintressen: Jag spelar piano och gitarr och sjunger. Jag tränar också och umgås gärna med kompisar.

Beskriv dig själv: Jag är snäll, empatisk, social och rolig.

Vad betyder lucia för Dig? Lucia är en fin tradition som jag sedan länge tyckt om. Redan på dagis var jag lucia flera gånger och har alltid tyckt att det varit en fin grej att vara med i.

Hur vill du påverka framtiden? Jag vill hjälpa så många människor som möjligt och göra dem omkring mig lyckliga. Jag vill påverka på ett glatt sätt.

Ingrid Burgmann, 18 år

Sångvitsord: 10

Skola: Ekenäs Gymnasium

Fritidsintressen: Jag tar sånglektioner och sjunger gärna, spelar piano och tränar.

Beskriv dig själv: Jag är glad, utåtriktad, rolig, pålitlig och musikalisk.

Vad betyder lucia för Dig? Lucia är en fin tradition som jag älskat sedan liten. Lucia sprider ljus och påminner om att julen snart är här.

Hur vill du påverka framtiden? Det är viktigt för mig att människor runt om mig är lyckliga. Jag vill göra andra glada och skapa en positiv värld.

Foton: FOTOFABRIKEN

LUCIAKRÖNING

Ekenäs lucia kröns onsdagen den **13.12 kl. 18** i **Ekenäs kyrka** av kyrkoherde Anders Lindström.

Vid kröningstillställningen medverkar barnkörerna Primo och Secondo, Ungdomskören och cellolever från musikinstitutet vid Raseborgs kulturinstitut. Körledare är Monica Henriksson, som också fungerar som sångledare för luciaföljet. Cellisterna spelar under Sanna Jäskeläinens ledning.

BOKA LUCIA

Ekenäs Lucia kan bokas för uppdrag under tiden **13.12.2016 – 5.1.2017**. Luciaföräldrarna Håkan och Kristina Lindroos tar emot bokningar per telefon; **044-755 3610**. (YL)

Luciasången avslutas **lördag 6.1 kl. 16** i **Ekenäs församlingshem** i samband med hela församlingens julfest.

I KÖKET

med Ylva

I KÖKET
är rutan för
amatörkockar med
matlagningsiver och
-intresse. Recepten med
angivna mått är prövade
i det egna köket.
Lycka till!

Text och foto: YLVA LAURILA

Ingen annan stor helg har så starka mattraditioner som julen även om förändringar sakta smyger sig in även där. I mitt sista receptbidrag till Mitt i livet har jag valt att dela med mig av två av mina absoluta måsten på julbordet, maltlimpan och sillröran. Dessutom har jag valt ut en fräsch efterrätt, för hur mätta vi än är efter att ha ätit oss igenom ett dignande julbord så vill vi ändå ha det där lilla söta som kronan på verket.

MALTLIMPA

Jul, påsk, midsommar, konfirmationer, studentfester – maltlimpan har alltid sin givna plats. En skiva nygräddad maltlimpa med en klick smör, ännu så varm att smöret smälter, så ljuvligt gott i all sin enkelhet.

Recept på maltlimpa finns i överflöd, jag bakar efter ett recept jag fått men har aningen modifierat salt och sirapsmängden. Går bra att frysa.

- 1 l laktosfri, fettfri surmjölk
- 1½ bit jäst
- 2,5 dl sirap
- 1½ msk salt
- 3 dl vetekli
- 3 dl grovt rågmjöl
- 3 dl Tuoppi malt
- 10 dl vetemjöl

Ljumma surmjölken, smula ner jästen i en bunke, häll över lite av surmjölken, rör så att jästen löser sig, häll i resten av surmjölken. Tillsätt sirap. Blanda kli, malt, rågmjöl och salt och rör ner blandningen i vätskan. Rör/knåda in vetemjölet, arbeta till en slät deg som skall vara ganska lös.

Klicka ut degen i tre smorda avlånga brödformar. Täck med bakduk och låt jäsa 1½ timme. Grädda i 200 grader ca 1h och 20 min. Sänk temperaturen till 175 grader efter en halv timme.

Stjälp upp de färdiga limporna och låt svalna under bakduk.

Pensla limporna med sirapsvatten ett par gånger i slutet av gräddningstiden samt när du stjälpt upp dem.

HOBBERGS SILLRÖRA

Hobergs sillröra – en rejäl klick på en skiva maltlimpa eller som tillägg på fisktallriken. Hur du än väljer att äta sillröran kommer du att älska den!

- 2 matjessillfiléer
- 2 hårdkokta ägg
- 1 liten rödlök
- 1 dl smetana
- ½ msk socker
- 1 tsk senapspulver
- ½ tsk citronsaft

Skär filéerna i små bitar. Skala och finhacka äggen (jag brukar använda äggskäraren och skära på två led), skala och hacka löken fint. Blanda smetana, socker, senapspulver och citronsaft. Vänd ner sill, lök och ägg, blanda väl. Låt stå kallt några timmar, gärna över natten.

TRANBÄRSPARFAIT

Till julens tunga mat passar det bra med en fräsch efterrätt, en svalkande parfait med söt kolasås – den perfekta avslutningen på middagen.

- 2 dl tranbär
- ¾ dl socker
- 1 tsk vaniljsocker
- 2 dl naturell yogurt
- 2 dl vispgrädde

Mixa bären i en matberedare. Om du använder frysta bär så låt dem tina lite först. Blanda i socker. Rör ner yogurt, vänd sist ner den vispade grädden.

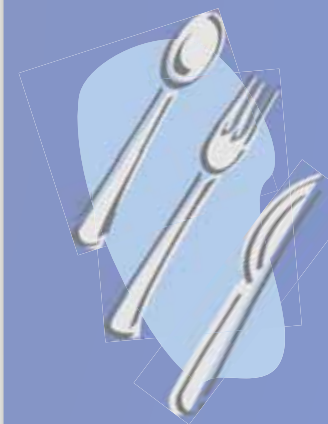
Fodra en avlång kakform med plastfolie, eller använd små portionsformar, håll i massan, täck över med metallfolie. Ställ i frysen över natten.

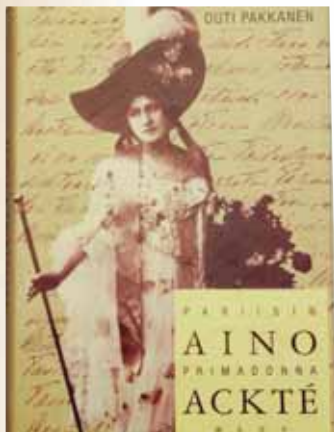
INNAN SERVERING: Ta fram parfaiten, lösgör från formen, stjälp upp och låt tina i rumstemperatur, tar ca 1h för portionsformarna, något längre om du lagar i en stor form. Servera med varm kolasås. En sats räcker till 7 portionsformar à 1 dl.

KOLASÅS:

- 2 dl vispgrädde
- 1 dl ljus sirap
- 2 tsk kakaopulver
- 1 tsk vaniljsocker

Blanda alla ingredienser förutom vaniljsockret i en kastrull, låt koka sakt, rör ibland. Låt koka tills det tjocknar, 30–40 min. Tag kastrullen från plattan, rör ner vaniljsockret.

Aino Ackté

(1876–1944)

En av de mest fängslande böcker jag läst detta år är Outi Pakkanens: "Pariisin primadonna Aino Ackté".

(WSOY 1988)

Boken är intressant och fängslande sedd ur flera perspektiv och omspanner tiden från mitten av 1800-talet ett sekel framöver. Först och främst ger boken en spännande bild av Aino Acktés sagolika konstnärskarriär. Dessutom ger den oss ett stycke av Finlands historia samt kvinnohistoria med exempel på kvinnans samhällsställning på den tiden.

Musikaliteten fanns i släkten. Båda föräldrarna var utövande musiker; mamman sångerska och pappan kyrkomusiker. Tidigt märktes att Aino hade gehör och sjöng vackert. I början sjöng hon hemma bara i smyg. Mamman ansåg att sjungandet förstörde hennes röst. Småningom blev det ändå uppenbart att Aino var begåvad och mamman började undervisa henne i sång. Senare insåg man, att Aino behövde mer kvalificerad skolning för att utveckla sin vackra sopran.

Aino var ovanligt begåvad. Hon var ärelysten, viljestark, temperamentsfull, visionär, vacker, fäfång och älskade att klä sig elegant både på scen och privat. En diva ut i fingerspetsarna.

Förhållandet mellan Aino och mamman var distanserat

och konfliktfyllt. För dem båda var karriär och konstnärskap det viktigaste. För vanligt familjeliv blev det mycket litet utrymme.

Aino ingick två äktenskap och i det första föddes de två barnen; Glory år 1901 och Mies år 1908.

Hon blev antagen som elev vid konservatoriet i Paris. När Aino reste till Paris för att studera sång vid konservatoriet följde mamman med – det var otänkbart att en kvinna reste iväg ensam. Till och med under sånglektionerna var mamman i början närvarande, eftersom läraren var en man!

Efter utbildningen engagerades hon vid Operan i Paris. Här lades grunden till hennes internationella karriär, som småningom ledde henne till både Europas stora operascener, de nordiska scenerna och sedermera till Metropolitan i USA.

Under somrarna i hemlandet Finland gav hon bejublade konserter. Det var också Aino Ackté som tog initiativet till grundandet av Nyslotts festvecka, sedermera Operafestivalen i Nyslott. Året var 1912.

Minki Saxén

Sponsorerad prenumeration

KP
KYRKPRESSEN

I likhet med innevarande år erbjuder Ekenäsnejdens svenska församling en subventionering per medlems-hushåll på tidningen KP också för år 2018.

Gångse prenumerationspris för privatpersoner är 65 € för år 2018. Det subventionerade priset är **50 €** och församlingen bidrar således med 15 €/prenumeration.

Redan prenumerant?

Medlemmar som redan har en pågående subventionerad prenumerations och vill fortsätta på samma sätt under 2018 behöver ingenting göra, prenumerationen fortsätter automatiskt. Prenumerant som **inte** önskar förnya den sponsorerade prenumerationen bör meddela kontaktpersonen Yvonne Lindström (kontaktuppgifter på sid 39) eller använda talongen nedan.

Ny prenumerant?

Meddela ditt intresse genom att fylla i och posta/lämna in denna kupong till pastorskansliet i Ekenäs, Larssonsvägen 1, 10600 Ekenäs senast 15.12.2017.

Nåd⁺
2017!
Reformationen 500 år

LUTHER OM MUSIK

”Frön till många goda egenskaper gömmer sig i de sinnen som grips av musiken. De som inte grips av den liknar stockar och stenar, tycker jag. Ty vi vet att musiken är förhatlig och outhärdlig också för demonerna. Och jag drar av detta slutsatsen och skäms inte för att påstå, att det efter teologin inte finns någon konst som kan likställas med musiken, eftersom endast den efter teologin skänker det annars endast teologin skänker: ett lugnt och glatt hjärta.”

Ur ett brev till Ludvig Senfl oktober 1530

- Jag har inte tidigare nyttjat subventionsförmånen och är nu intresserad av en subventionerad prenumerations på tidningen KP under ett år. Prenumerationen gäller 2018 och inleds fr.o.m. nr 1/2018 (eller senare under året i samband med att ev. pågående prenumerations avslutas).

Mitt subventionerade prenumerationspris är 50 €.

Mina adressuppgifter förmedlas till Kyrkpressen av hemförsamlingen. Jag förbinder mig att själv meddela om eventuell adressförändring till Kyrkpressen.

Fakturering sker genom delfaktura, som skickas ut till hushållen av Kyrkpressen.

- Jag vill avsluta min subventionerad prenumerations på KP när innevarande prenumerations tar slut.

Släktnamn: _____ Alla förnamn: _____

Näradress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____ Föd.datum: _____

Det går bra att skriva av kupongen om du inte vill klippa sönder tidningen.

Dop, vigslar och jordfästningar

Mitt i livet kommer i fortsättningen att på denna plats meddela om döpta, vigda och döda församlingsmedlemmar i enlighet med deras eller anhörigas samtycke.

Vi gläds över varje ny liten medlem i den världsvida kristna familjen.
Vi gläds med dem som funnit kärleken.
Vi tar avsked av och minns dem som gått vidare.

Nedanstående uppgifter har registrerats från och med augusti 2017.

Döpta

William Alf Helmer Björkqvist	13.08.2017
Leon Carl Christian Jansson	27.08.2017
Alwin Birger Christian Råstedt	26.08.2017
Theo Erik Mikael Danielsson	16.09.2017
Kasper Edvin Valdemar Fransman	19.08.2017
Frida Marja Lovisa Öblom	01.09.2017
Jimmy Kalevi Kouhia	16.09.2017
Walter Karl Olof Helenius	10.09.2017
Alice Elisabeth Manser	02.09.2017
Bianca Ebba Linnea Salminen	15.10.2017
Theo Mathias Hyvärinen	07.10.2017
Elias Mikael Rolf Wikström	07.10.2017

Vigda

Sophia Margaretha Westerlund och Roland Van Raemdonck	29.07.2017
Tina Helena Kullström och Ari Rauno Juhani Koso	19.08.2017

Döda

Kurt Anton Friman	11.08.2017
Olof Krister Bredenberg	08.08.2017
Lars Erik Gustaf Aschan	11.08.2017
Trygwe Moritz Kullabacka	13.08.2017
Anni Maria Wass	20.08.2017
Bo Erik Holmberg	19.08.2017
Ulla Marita Ahlroos	21.08.2017
Saga Linnea Judén	23.08.2017
Karin Emilia Asplund	02.09.2017
Erik Eberhard Backman	01.09.2017
Karl Johan Hägert	03.09.2017
Maj-Gret Leonna Weckström	14.09.2017
Lena Marianne Elo	14.09.2017
Karl-Erik Mannström	15.09.2017
Bror Göran Grönqvist	15.09.2017
Agneta Lucia Ammer	22.09.2017
Elvi Gertrud Elisabet Karlsson	26.09.2017
Hillevi Hildegard Henriette Stenman	30.09.2017
Helena Maria Bergholm	08.10.2017

EKENÄSNEJDENS⁺
SVENSKA
FÖRSAMLING

Kontaktuppgifter

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING

www.ekenasnejdensforsamling.fi

Pastorskansliet Ekenäs (vard. 9-13)

019-241 1060

Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs

ekenasnejdens.forsamling@evl.fi

Telefax: 019-241 2688

PB 68, 10601 Ekenäs

Betjäningpunkten Tenala (må och to kl. 10-12)

019-241 1060 (Ekenäs)

Sockenv. 13, 10520 Tenala

Kanslist på plats på måndagar.

Julstängt to 21.12 och to 28.12.

PERSONAL

Kyrkoherde Anders Lindström	0400-527 488	anders.lindstrom@evl.fi
Kaplan Tuija Wilman	044-755 3601	tuija.wilman@evl.fi
Kaplan Monica Cleve	044-755 3627	monica.cleve@evl.fi
Församlingspastor Wille Westerholm	0400-640 786	wille.westerholm@evl.fi
Kantor (B) Niels Burgmann	044-755 3628	niels.burgmann@evl.fi
Kantor (C) Sofia Lindroos	044-755 3600	sofia.lindroos@evl.fi
Kantor (C) Anders Storbacka (vikarie till 31.12)	044-755 3634	anders.storbacka@evl.fi
Kantor (C) Pia Nygård (från 1.1.2018)	044-755 3634	pia.nygard@evl.fi
Diakonissa Carita Englund	040-572 9510	carita.englund@evl.fi
Diakoniarbetare Ritva Mieronkoski	044-755 3604	ritva.mieronkoski@evl.fi
Diakoniarbetare Gunilla Lindvik	040-839 6733	gunilla.lindvik@evl.fi
Ungdomsarbetsledare Kjell Wikström	040-821 5327	kjell.wikstrom@evl.fi
Ungdomsarbetsledare Tom Blomfelt	040-845 3942	tom.blomfelt@evl.fi
Ungdomsarbetsledare Markus Andersson	044-755 3635	markus.andersson@evl.fi
Ledare för barnverksamheten Iselin Nylund (vikarie)	044-755 3611	iselin.nylund@evl.fi
Ledare för eftermiddagshemmet Daniela Lindgren	0400-291 334	daniela.lindgren@evl.fi
Informatör Yvonne Lindström	044-508 1527	yvonne.lindstrom@evl.fi
Kanslist Marina Åsten	019-241 1060	marina.asten@evl.fi
Kanslist Petra Fagerström	019-241 1060	petra.fagerstrom@evl.fi
Värdinna (Ekenäs/Snappertuna) Gun-May Ekström	040-567 4616	gun-may.ekstrom@evl.fi
Värdinna (Tenala/Bromarv) Mona Andersson	040-548 4783	mona.andersson@evl.fi
Församlingsmästare (Ekenäs/Snappertuna) Tove Holmström	040-761 5072	tove.holmstrom@evl.fi
Församlingsmästare (Tenala/Bromarv) Kristian Svenskberg	0400-806 137	kristian.svenskberg@evl.fi

RASEBORGS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

www.raseborgsforsamlingar.fi

Ekonomikontoret Ekenäs (vard. 9-13)

019-241 1540

Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs

Ekonomidirektör

Christer Lindvik

0400-488 374

christer.lindvik@evl.fi

Gravärenden/kremering

Carita Siltanen (chef för begravn.väsentet)

0400-540 022

carita.siltanen@evl.fi

Charlotta Laukkanen (trädgårdsmästare)

040-523 1648

charlotta.laukkanen@evl.fi

Ramsdals lägergård

Nina Asén-Nyman (värdinna)

019-244 8015

Ramsdal, 10820 Lappvik

Österby församlingshem

019-241 5293

Rusthållsgr. 2, 10620 Ekenäs

Julprofetia

Jesaja 9:2-6

2Det folk som vandrar i mörkret
ser ett stort ljus,
över dem som bor i mörkets land
strålar ljuset fram.

3Du låter jublet stiga,
du gör glädjen stor.
De gläds inför dig
som man gläds vid skörden,
som man jublar när bytet fördelas.

4Oket som tyngde dem,
stången på deras axlar,
förtryckarens piska
bryter du sönder,
som den dag då Midjan besegrades.

5Stöveln som bars i striden
och manteln som fläckats av blod,
allt detta skall brännas, förtäras av eld.

6Ty ett barn har fötts,
en son är oss given.
Väldet är lagt på hans axlar,
och detta är hans namn:
Allvis härskare,
Gudomlig hjälte,
Evig fader,
Fredsfurste.

